

MAGYAR FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

BUDAPEST, 1940. DECEMBER 21.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR

II. ÉVFOLYAM 51. SZÁM.

OZ

53 nap ROYAL APOLLO

49 nap O M N I A

28 nap Á T R I U M

25 nap BROADWAY

Karácsonytól HOLLYWOOD

Januártól ELIT, HOLLYWOOD

*Közel félv év óta százezrek
előtt kerül bemutatásra
a magyar filmpiac
legnagyobb eseménye*

20th
CENTURY
FOX

CSINTALAN

RÉVAI

MALOMVIZI
FK. DR. SZEMERJAY DÉNES

FÉRJEK

Tyrone
POWER
Linda
DARNELL

Bemutatta

szellemes, franciás,
pikáns, csintalan vígjáték.

a **SCALA** filmszínház

FORGALOMBA HOZZA: FOX FILM R. T. BUDAPEST, VIII., RÁKOCZI-ÚT 9.

KARÁCSONY

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

II. ÉVFOLYAM, 51. szám
BUDAPEST, 1940. DECEMBER 21.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:

ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:

VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Bajza-utca 18.

Telefon: 220—855, 422—961

Postatakarékpénztári

csckkszámja száma: 15.410

Kiadótulajdonos:

a Színművészeti és Filmművészeti

Kamara

Felelős kiadó:

Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:

Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:

egy évre 30 pengő

fél „ 16 pengő

TARTALOM:

Erdélyi Karácsony: <i>Kiss Ferenc</i>	1
A filmalkotás felelőssége: <i>báró</i>	
<i>Wlassics Gyula</i>	2
Kvalitás és export: <i>Bingert János</i>	3
A bethlehemi csillag jegyében:	
<i>Szakály János</i>	3
Mozi:	
Tragikus erdélyi délibábok: <i>vitéz</i>	
<i>Morray Pál</i>	4
Mít kell tudni az erdélyi területen	
a rendőrhatalom engedélyéhez kö-	
tött jogosítványok felülvizsgálá-	
sága ügyében	8
Mít kell tudni a világítás korláto-	
zásáról és a záróráról szóló ren-	
deletről	8
Az „Erdélyert”-gyűjtés eddigi ered-	
ménye	8
Premiermozik műsora	6
Megjelent a rendelet a magánalkal-	
mazottak fizetésének rendezéséről	
Magyar filmek külföldi értékesítése	
Új filmek	12
Nemzetközi amatőrfilmezők bemuta-	
tója Budapesten	24
Hírek	24
Híradók	28
Lapszemle	28
Hirdetők:	
Metro	I, 8
Fox	II
Agfa	3
Hunnia	5
UFA	7
MIF	9
Palatinus	11
Tobis	12
Objectiv	13
Kormos	14
Modern	15
Művelődés	16
Mester	17
Warner	18
Pegazus	19
Dante	21
Meitner	22
Csepreghy	23
Pantheon	24
Hausz	25
Adler	26
Universal	27
MFI	III
Paramount	IV

MAGYAR FILM

Erdélyi Karácsony

Erdély egy részének az anyaországához való visszatérése kétszeres ünneppé avatja az idei Karácsonyt.

Először történik meg, hogy Erdély magyarsága és a Székelyföld népe együtt ünnepelhet a nagy magyar családdal, amely huszonkét esztendeig nélkülözötte legnagyobb fiát.

Kétszeres az öröm ezen az ünnepen, de a magyar hétköznapiakra kétszeresen súlyos feladatok várnak.

A magyar kultúrától megfosztott országrészt olyan termékekkel kell ellátnunk, amelyek a magyar irodalomnak, történelemnek, kultúrának és művészetnek méltó és igazi arculatát adják.

Ebben a nagy feladatban a magyar hangosfilmgyártásnak óriási jelentősége van.

Vigyáznunk kell, hogy a magyar filmalkotásokban ne csak kereskedelmi szellem érvényesüljön, hanem szellemében elsősorban magyar, kiegyensúlyozott, hazafias érzelmek tolmácsolására alkalmas filmek kerüljenek az erdélyi közönség elé.

A film jelentős propagandaeszköz, de a magyar film jelentősége még inkább megnövekedett, amióta a magyar kultúra szolgálatában a nemzetnevelés felelősségteljes feladatát is megoldja.

A mi filmgyártásunk eddig is közvetlenül a nagy nemzetek után következett, ezt az előkelő helyét meg kell tartania nemcsak a szám, hanem a minőség alapján is.

És ebben a nehéz munkában számíthatunk erdélyi testvéreinkre is.

Erdély a magyar kultúrának nemcsak öre, de továbbfejlesztője is volt.

Nem kételkedhetünk abban, hogy az erdélyi magyarság irodalma, művészete és színjátszása a magyar filmművészetben is éreztetni fogja hatását, mint ahogy nagy nyeresége gyártásunknak a természeti szépségekkel megáldott vidéke.

Ezt a nagy feladatot kell az új magyar és keresztény filmgyártásnak megoldani, s ha a feladat értékességét megérti és átérzi, hivatása magaslátán fog állani.

Kiss Ferenc

A filmalkotás felelőssége

Irta:

BÁRO WLASSICS GYULA

államtitkár, az ORSZÁGOS NEMZETI FILMBIZOTTSÁG elnöke

A jövő év elején megérjük a kétszázadik magyar hangos film megjelenésének ünnepét. Az idei gazdag termés megmutatja, hogy a magyar filmgyártás kilépett a gyermekcipőkből. Technikai és művészi tekintetben egyaránt olyan színvonalat értünk el, mellyel szemben a gyenge gyermeknek kijáró becéző szülői elnézés már anakronizmus lenne. Az átállított szakma erős élniakarásán felül hozzájárult a frappáns eredményhez az is, hogy az elhelyezés tere is bővült, egyrészt országunk meggyarapodása, másrészt a külföldi piac megnyílása révén, ami a nagyobb befektetés lehetőségével együtt a nagyobb koncepciók megvalósításának kötelességét is rója reánk. Elérkezett az az idő, midőn filmjeinkkel szemben magasabb mértéket alkalmazhatunk, s a technikai és művészi szempontokon felül erkölcsi tartalom tekintetében is komoly igényeket kell támasztanunk, szem előtt tartva azt a rendkívüli ható erőt, mely a mozgókép vásznáról hazai közönségünk felé sugározva, lelki alkatának formálására is kiterjed. Könyv és rádió, színház és hírlap, szöszék és a népgyűlés dobogója nem biztosíthatják valamely megnyilatkozás elterjedése számára azt a széles lehetőséget és azt az intenzitást, mely a hangos filmen elröppenő s megragadó élménysorozatok képeivel kísért szónak kijut. Ezért jöttek reá az államvezetés modern művészei olyan hamar, hogy a hangos film a legbiztosabb módja a propagandának, de egyben legalkalmasabb eszköze a népművelésnek és a nemzetnevelésnek.

Az az ideológia, mely a művészet és irodalom berkeit „noli me tangere”-nek tekintette, s a művészi szabadság elve alapján hadat izent minden kormányzati beavatkozásnak, tünőben van, s mindinkább helyet ad annak a felfogásnak, mely nem akarja tétlenül tűnni, hogy a tömegek lelki tápláléka gondos ellenőrzés nélkül kerüljön piacra.

Amint a hatóság ügyel arra, hogy mérgező anyagok ne árthassanak a fogyasztó közönség egészségének, a hatóságnak meg kell találnia a módját annak is, hogy a lelkek mérgezését megakadályozza. A központosított szellemi vezetés képessé teszi az örökös hatóságot arra, hogy a filmek technikai és művészi kvalitásai mellett azok erkölcsi színvonalára is kiterjessze figyelmét. E tekintetben régebben hihetetlen közöny uralkodott. Ha ma végignéznünk egy olyan régebbi filmet, melynek engedélye lejárt s melyet most újból cenzuráztatnak, — dicséret a kivételnek! — de többnyire bizony megütközve vesszük észre, hogy milyen ingatag erkölcsi alappal elégedtünk meg, nem is olyan régen, s szórakoztatás örve alatt a magyar ízlés és a magyar erkölcsi közfelfogás ellen milyen merényletek történtek.

Sokszor a producerek hajlandósága folytán a téma is léha és a morál szempontjából kifogás alá eshető volt, de ha a szinopszis és a forgatókönyv nem tartalmazott is kifejezett támadásokat a jóízlés ellen, az egyeduralkodó tőke által támogatott rendező gondoskodott róla, hogy mire a film a vászonig jutott, garmadával kerüljenek bele olyan beállítások, kiszínezések és a felvétel közben született obszcén és des-

truktív „gag”-ek, melyek a magyar filmtermelés szellemi profiljának nem váltak díszére s mai szemmel nézve döbbenet nélkül nem gondolhatunk arra, hogy efféle tákalmányok külföldre kerülve, a magyar életet képviseljék. A cenzura nagyon helyesen jár el, mikor a régebbi filmek engedélyezésének lejártakor szigorúan megvizsgálja azt az anyagot, mely a megnyíló külföldi piacra igyekszik, s technikai és mű-

(Székely Aladár felvétele)

vészi szempontok mellett az erkölcs és a jóízlés szempontjait is érvényesíti, úgy, mint az ma már a filmre való feldolgozásra alkalmazható nyilvánítás keretében az Országos Nemzeti Filmbizottság részéről gyakorolt előzetes megvizsgálás kapcsán az új filmekkel történik.

Hála Istennek, hovatovább ott tartunk, hogy a filmeket hivatott írók írják, s nemcsak az olcsó rutin mesterei állítják össze. Az írói mandanivaló, a valóban művészi elgondolás keretében természetesen kevesebb irtani való dudva akad; a magam részéről, mint cenzor-dramaturg, mindig nehéz belső tusa után avatkozom be az egyéni alkotás minden kíméletet megérdemlő szférába, s csak olyankor igyekszem a szerzőt — amíg lehet, a meggyőzés tevékenységével — változásra bírni, ha erősen meg vagyok győződve arról, hogy helyes úton járok, mikor a tömegek lelkét fenye-

gető hatás szempontjából vizsgálva a művet, a kisiklástól megvédelmezem.

Mi sem könnyebb, mint a művészi szabadság lobogója alatt elítélni a cenzor háládatlan feladatát, de azt is meg kell gondolnunk, hogy mikor központi irányítás mellett rajta tartjuk őriző kezünket a magyar filmtermelés művészi és erkölcsi színvonalán, óriási felelősséget viselünk egyrészt a saját magyar közönségünkkel szemben, lelki táplálékának tisztaságáért, másrészt magyar lelkiismeretünkkel szemben, arra gondolva, hogy a magyar életnek a magyar filmekben visszatükröződő képen keresztül egyúttal erkölcsi érték-méret is adunk a külföld és az utókor számára, amely abból korunk magyar világának kulturális tartalmára fog következtetést levonni, s abból fogja lelki alkatunk jellemvonásait összerakni.

A színházról, az élet e régebbi szellemi tényezőjéről túlzás nélkül el lehet mondani, hogy a színpad eseményeinek kikapcsolása nélkül valamely kor szellemi kultúrájának jellemzése hiányos volna. Fokozott mértékben áll ez a pergő képekről, amelyek a külvilágot több élethűséggel, s a való-látás nagyobb illúziójával tükrözik, s amelyek ennél fogva az utókor számára minden múzeumnál gazdagabban őrizhetik meg le-tünő korszakok egész mentalitását, de ami minket ma közelebből érint: a külföldnek minden kiállításnál ékesszólóbban tárhatják fel a legjellemzőbb faji vonásokat, egész népünk értékének és jellemének tündöklő tulajdonságait.

Ennek a felelősségnek hazafias átérzése kötelezi mindazokat, akik a magyar filmvilágban szerepet vállalnak, s elsősorú magyar érdek fűződik ahhoz, hogy a filmek alkotásánál mindenki mindig magán érezze ennek a felelősségnek megtisztelő reflektorfényét.

Kvalitás és export

Irta:

BINGERT JÁNOS dr.

a HUNNIA FILMGYAR vezérigazgatója

Az elmúlt esztendő a magyar filmgyártás történetében érdekes fordulópontot jelentett. Szerénytelenség nélkül lehet mondani, hogy a második világháború derekán Budapest Páris helyét foglalta el, mert nemcsak a szomszédos államok, hanem a Balkán valamennyi országa, de Olasz- és Svédország, valamint Norvégia, Dánia stb. is a legnagyobb érdeklődéssel kísérte a magyar filmgyárak működését. Nemcsak azt értük el, hogy minden exportra alkalmasnak mondható filmet el tudunk helyezni, hanem nagyon gyakran előfordult az, hogy forgatás előtt már lekötötték a készülő filmet, mégpedig igen gyakran olyan árukért, amik azelőtt elérhetetlenek látszottak.

Ha ezt a változást túlnyomórészt a háborús körülmények következményeként kell tekinteni, nem tagadható le annak a közmondásnak az igazsága, hogy „a jó bornak nem kell cégér”. Kétségtelen ugyanis, hogy több sikerültebb és nagyobb felkészültséggel gyártott film került ki a piacra, mint a megelőző esztendők bármelyikében. Csak gondoljunk vissza a múlt esztendő nagy magyar filmsikereire, a témák sablontól eltérő voltára, a gazdagabb kiállításra és nem utolsósorban arra a vitathatatlan valóságra, hogy filmgyártóink megérezték a szükségét annak, hogy a film túlmutt az ország határain, pedig ezek a határok is — hála Istennek! — kibővültek.

A siker okvetlenül a minőség velejárója. Ha erősíti is kivétel ezt a szabályt, meg kell állapítani, hogy a minőségben jobb film ritkábban jelent szerencsétlen üzletet, mint a kiállításban szegényes, összekapkodott, témájában újszerűt nem jelentő, úgynevezett tucafilm.

Ha egy film a régóta áhitott szép külső felvételekben gazdagabb, ha a színészek játékában az a nyereséget járékmodortól eltérő, bőséges zenével készült: nem szokott bukást jelenteni. Szeren. az. va. a. no. si. sz. a. 19. 1. 1. podás következtében is, hiszen hávasaink, vadregényes erdeink, csodás szépségű folyó-völgyeink kerültek vissza hozzánk, a délibábos magyar rónák ki-

egésztéseképen. Van tehát alkalom a külső felvételek eszközlésére, de mert nemcsak hegyek, völgyek, hanem az ott élő emberek is visszakérültek hozzánk, felfrissülés jelentkezik a szereplőkben is. A magyar nóta és tehetséges zeneszerzőgárdánk pedig biztos záloga a sikerültebb magyar filmmuzsikának. Már korábban is slágert jelentett egy-egy magyar film muzsikája, de csak itthon;

hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb

ma azonban akár a stockholmi, akár a szófiai rádióból is örömmel élvezhetjük filmjeink néhány jólsikerült zeneszámát, dalbetéjtét.

Természetesen az elért eredményt szerény kezdetnek kell tekinteni s nem szabad azt gyümölcsozletlenül hagyni. A magyar filmet meg kell tartani, tovább kell vezetni azon az úton, amelyen már sikert ért el. Hogy ez azután áldozatot is követel, az magától értetődő. Nem szabad tehát csak azért, mert pár ezer pengőbe kerül, lemondani olyan lehetőségéről, ami különben elérhető volna. Nem ronthatja le az értékét egy kullissza olyan filmnek, aminek varázsa a helyszíni felvétel volna, vagy a gyatra technika csak azért, mert a megfelelő kidolgozás egy kicsit többbe került volna.

Arról pedig, hogy a képszerűség, ez a mindenhol érthető kifejezési forma, meg a zene, ez az igazán nemzetközi nyelv, mennyire fontosak: külön fejezetben kellene értekezni. Itt csak annyit, hogy ezek feltétlenül a minőséget emelő tényezők, melyek okvetlenül kamatosan fizetik vissza a rájuk fordított költségeket, tehát ne fukarkodjunk velük.

Mikor azt mondom, hogy „minőség és filmkivétel”, nem járok messze az igazságtól, ha így fordítom meg a címet: képszerű, zenés film: jó exportcikk. Elválaszthatatlan e kettő egymástól, éppen ezért kell mindent elkövetnünk, hogy a mostani tempósabb gyártás mellett a mennyiséget jóval meghaladó arányban fokozódjék filmjeink minősége, tehát exportképessége. A belföldi piac igényei is ezt kívánják, a kivétel érdeke pedig egyenesen megköveteli azt, mert nem szabad elfelejtenünk, hogy a jóleső anyagi érdekek mellett kulturális nemzeti érdekeink is az, hogy az ország határain kívül minél több jólsikerült magyar film hirdesse képességeinket, élni akarásunkat.

Karácsonyra nem is kívánhatnék szebb ajándékot a magyar filmgyártásnak, mint azt, hogy a jövő esztendőre büszkén számolhassunk be még szebb eredményekről, ennek a lehetőségére pedig attól függ: mennyiben szívleljük meg a fentieket.

A betlehemi csillag jegyében

Irta: SZAKÁLY JÁNOS

Augustus császár uralkodása idején, amikor a római birodalomban rövid időre hétszázados szakadatlan háború után a béke jeléül bezárult Janus temploma, született Jézus Krisztus. Jött, mint az Isten

küldöttje, hogy az egyén, a család és a nemzeti formák felett érvényesülő örök igazságokat hozzon. Életének példájával és tanításával kijelölte a népek történelmi fejlődésének útját. Amióta a betlehemi csillag a világtörténelem egén megjelent, azóta végtelen áldás, öröm, erő, szépség, élet, művészi ihlet sugárzott és sugárzik szét az egész világon.

A zsákutcákat teremtő emberi szellemóriások bölcselkedése felett diadalmas-kodó Isten-ember hatása alól kétezer éves időtávatlan sem vonhatja ki magát az emberiség, mert Krisztus olyasmint nyújt, ami a boldogság útján minden emberi lélek természetesen szükséglete és magasabbrendű igénye.

A magyar tájak felett is ismét végig-sóhajt az első karácsonyjé fuvalma. A nagy európai átalakulás idején vajudik a magyar szellem újjászületése. Ennek a karácsonyi lélek hangulatában, a betlehemi csillag jegyében kell megtörténnie. Tagadhatatlan, hogy ami keserűség és fájdalom, sorsüldözés és csapás volt nemzeti életünkben, az mind a karácsonyi lelkületnek, a krisztusi szellemnek a tagadásából vagy hiányából sarjadt.

A magyar filmre eddig alig háruult olyan élet-halál súlyú hivatás és felelősség, mint napjainkban. A hangos-

filmszalag rohamos térhódítása olyan hatalmat adott a filmnek, amivel más kultúrtényező a tömegek felett nem rendelkezik. A mozgókép kifejező ereje oly élenken hat a szemlélő lelki világára, hogy a filmíró és rendező a képkapcsolások művészi megoldásával, valószínű ábrázolásával azt érheti el, amit akar.

Ez a nagy hatalom nagy felelősséggel jár és több kötelezettséget parancsol a közösséggel szemben. Az egyeni szabadság csak olyan fokban érvényesülhet, amennyiben nem káros a közösségre. Az amerikai pragmatista és utilitarista üzleti filmpolitika nem lehet a magyar filmgyártás mintája. Olyan formát és felfogást akarhatunk csak, amely megfelel keresztény magyarságunknak, nemzeti életünknek. Amikor a külföldi filmhiány miatt fokozott ütemű gyártásra van szükségünk, a magyar filmtermelés csak izig-vérig keresztény és

M O Z I
SZERKESZTI: VITÉZ MORVAY PÁL
A MMOE ÜGYVEZETŐ ALELNÖKE
MAGYAR MOZGÓKÉPÜZEMENGEDELYESEK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

Tragikus erdélyi délibábok

Két évtizedes hermetikus elzártság állapota szünt meg a magyar csapatok bevonulásával Erdélyben. A két évtizede kiéhezett magyar közönség megrohanta a mozgósínházakat és soha nem látott tömegek keresték fel a magyar filmeket. A fővezérségi filmelátás rendszere folytán a filmkölcsonzók pontos értesüléseket szereztek a magyar filmek bevételeiről és azok árának megállapításánál irányadóknak tekintik ma is és ez az erdélyi mozgósínházak tragédiája.

A délibábos, mámoros felszabadulási napok után a munkás és takarékos hétköznapiak következnének, a mozgósínházak látogatottsága lényegesen csökken. A magyar film már nem újság, üzleti sikere ugyanolyan szinten fog megállapodni, mint a csonkamagyarországi városokban, mégis azzal a különbséggel, hogy a sokhelyütt jelentékeny kisebbségként élő román nemzetiségű lakosságra, mint közönségre számítani nem lehet. A kölcsönadjak ezzel szemben megmerevedtek, a tapasztalt csúcsértéken.

Ha a filmkölcsonzók e tényeket nem fogják igen sürgősen leszámítolni és kölcsönadjajaikat nem mérséklék haladéktalanul, tragikus napok következnek az erdélyi mozisokra. Köztudomású, hogy az erdélyi mozisok berendezései — kevés kivétellel — milyen balkáni állapotban vannak, azok sürgős felújításra volna szükség. Ilyen körülmények között azonban az erdélyi kartársak még napi rezsijuket sem tudják fedezni, nehogy beruházásokra maradjon.

Más a magyar filmgyártók és kölcsönzók helyzete. Ők a sors könnyű, de értékes ajándékként kapták Erdélyt

és a Felvidéket, mindenképpen méltányos és indokolt volna tehát, ha ezt az ajándékot nem használnák ki túlzott mértékben. Vegyék tudomásul, hogy nekik is vannak bizonyos hazafias kötelességeik, rajtuk is múlik, hogy az erdélyi kartársak milyen mértékben tudnak eleget tenni magyar kultúraterjesztő kötelességüknek.

Elvárjuk és hisszük, hogy ezt a köte-

lességüket felismerik. Legfontosabb és legsürgősebb ez ott, ahol legkevesebb faj a filmkölcsonzóknek, de ahol a magyar filmre a legnagyobb szükség van; a kisvárosokban és a nagyobb községekben, ahol a magyar mozi léte vagy nemléte forog kockán. Szakmánk szégyene volna, ha bárhol, egyetlen mozgósínház — a magyar kultúra egyetlen bástyája is — megszűnne. Ellenkezőleg: olcsó magyar filmekkel kell lehetővé tenni új magyar mozgósínházak létesülését.

Joggal várhatnánk a magyar filmkölcsonzók részéről olyan kezdeményező lépést is, mely szerint a nagyobb községekben létesülő új mozgósínházak magyar filmmel történő folyamatos ellátására vállalnának kötelezettséget alacsony, mondjuk 40 pengős kölcsöndíj mellett, két évi időtartamra. Ez pénzükből sem kerülne, ellenkezőleg: elég tetemes összeget keresnének rajta és mégis megajándékoznák Erdély magyar kultúráját előreláthatólag 10—20 mozgósínházzal.

VITÉZ MORVAY PÁL.

Mit kell tudni az erdélyi területen a rendőrhatósági engedélyhez kötött jogositványok felülvizsgálása ügyében

A m. kir. belügyminiszter 90.000/1940 B. M. sz. rendelete a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi területen rendőrhatósági engedélyhez kötött jogositványok felülvizsgálása tárgyában kiadott 8450/1940 M. E. sz. rendelet végrehajtása tárgyában.

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1940 december 8-i 279. számában.)

A 8450/1940. M. E. számú rendelet (továbbiakban: R) végrehajtása tárgyában a következőket rendelem.

I. A rendőrhatósági engedélyhez kötött jogositványok felülvizsgálása.

(1) A R. 1. §-a (2) bekezdése értelmében a visszacsatolt keleti és erdélyi területen felül kell vizsgálni:

1. A mozgófényképezemre (8454—1920. M. E. sz. rendelet);

13. A mozgófényképezési üzemvezetésre és gépkezelésre (182.960/1936. B. M. sz. rendelet);

(2) A R. 2. §-ának (1) bekezdése szerint a felsorolt jogositványoknak (engedélyeknek, igazolványoknak) azok a

birtokosai, akik jogukat ezentúl is gyakorolni kívánják, kötelesek a m. kir. belügyminiszter által megállapítandó határidő alatt a jogositvány gyakorlásához a magyar jogszabályok értelmében szükséges engedélyt kellően felszerelt kérvényben kérni.

(3) Ezt a határidőt 1941. évi február hó 1. napjában állapítom meg. E határidő meghosszabbításának kivételesen sincs helye.

II. A kérelem előterjesztésének módja.

(4) Azokat az okmányokat, (helyhatósági bizonyítványokat, igazolványokat, stb.), melyeket a jogositvány kiadásáért előterjesztendő kérvényhez mellékelni

nemzeti lehet. Az ezer éven át kipróbált szentistváni magyar kereszténység alapelveitől nem térhetünk el. Népiünk szeretete nem enged időt a kísérletezésre és önámításra. Legfontosabb érdekvédelem: az öntudatos magyar szellemiség céltudatos kialakítása. Ennek a szolgálatában pedig az új, keresztény magyar filmkultúra nem tűrhet meg semmiféle materialista-liberálista kereszténytelen csökevényt. Ki kell küszöbölnünk az eszmények szolgálatára képtelen alacsonyrendű szellemiséget. A keresztény magyar film a letűnt liberális kor ittrekedt gyászvitézeteinek nem lehet uszályhordozója. Új szellem, új stílus kell ide a betlehemi csillag jegyében az örök isteni és örök emberi eszmék kifejtésére. Olyan filmírókra és rendezőkre van szükség, akik gondolkodásmódjukkal, önzetlenségükkel bizonyítani tudják, hogy a legelrontabb problémakör megfogásában és feldolgo-

zásában is korszerűen, az új idők irányeszméinek megfelelően tudják és akarják szolgálni a nemzet jövőjét.

Minthogy az eszmény, mint célképzet, lélektani szükségességgel meghatározza az emberi gondolkodás és cselekvés lefolyását, elengedhetetlen, hogy a mozvásznon olyan eszmények, jellemtipusok, filmhősök szerepeljenek, akik méltó ideáljai lehetnek a magyar népi léleknek, hogy ne kelljen a filmtől a szülőknél és tanároknak feltéve óvniuk a tizenhatéven felülieket sem. A nemzeti erények, a népi öntudat, az összetartozás és egymásrautaltság érzete olyan művészi kivitelben kerüljenek színre, hogy a film ereje és fegyelmezettsége irányt szabjon és értelmet adjon a biztos alapokon nyugvó magyar élet újjászületésének. Ez az igazi nemzetvédelem és nemzetnevelés: az egyén és a család felelősségérzetének, helyes etikai értékelésének emelése és biztosí-

tása. Az lesz az igazi nagy művész, aki a filmművészet eszközeivel az emberi lelkeket a legszebb tudja faragni.

A történelem folyamán az értelmiség ritkán tűzött maga elé egész nemzetet átfogó jelentőségű programot az egyetemes magyarság erősítésére. A magyar film feladata a magyar európai véres mértékezés idején hatalmas történelmi összefogásban a szellemi-lelki egység kialakítására a magyarság széles rétegeinek gondolkodását vallásrökösi, faji, szociális igazságokkal úgy átalakítani, hogy a szükségszerű nagy átalakulás hazánkban sajátos, magyar keresztény színezetben mutakozzék meg. Ezt a társadalomátalkító és vezető szerepét a film csak akkor valósíthatja meg igazán, ha őszinte, megalkuvást nem ismerő elhatározással, krisztusi alapon, népiségünkhöz híven, az egyén és család nemesisítése és védelme révén törtét a jövő Magyarországot újjászületése felé . . .

A magyar film ünnepe

HUNNIA-MESTER FILM

DANKÓ- PISTA

Gyöngé vio'ának...
Szőke kislány csill...
Egy cica, két cica...
Most van a nap lemenőben...
Nem jó, nem jó...
Hamis a rózsám...
Még azt mondják...
Madár vígan da'olva...

*Gyönyörű meló-
diák csendülnek
fel Karácsony
ünnepén nyolc
magyar és szá-
mos külföldi
város előkelő
filmszínházá-
ban*

kell, a vonatkozó országos érvényű jogszabályok állapítják meg.

(5) Az e jogszabályokban felsorolt okmányokon kívül mellékelni kell a kérvényhez oly okmányt vagy tanusítványt is, amely a folyamodónak nemzethűség szempontjából kifogástalan magatartását és megbízhatóságát hitelt érdemlően igazolja, valamint azt az engedélyt (igazolványt), amelynek alapján a jogosítványt a keleti és erdélyi terület visszacsatolása előtti időben gyakorolta és ez időszereint gyakorolja. Képesítéshez kötött rendőrhatalósági jogosítvány kiadásáért előterjesztett kérvényhez a képesítést igazoló okiratot is csatolni kell.

(6) A rendőrhatalósági vagy egyéb hasznosítható jogosítvány gyakorlása iránt előterjesztett kérvényhez — figyelemmel az 1939. IV. t.-c.-ben foglaltakra — csatolni kell folyamodó szülei és nagyszülei születési anyakönyvi kivonatát, illetve keresztlevelet is.

(7) Annak a folyamodónak, aki oly jogosítvány kiadását kéri, amelynek elnyerése egyéb feltételek mellett a magyar állampolgárság igazolásához van kötve, ha a magyar állampolgárságnak joghatályos, állampolgársági bizonyítvánnyal igazolása ezidőszereint akadályokba ütköznék, legalább oly adatokat kell hitelt érdemlően igazolnia, amelyekből a folyamodó magyar állampolgársága vélelmezhető.

(8) Ha a folyamodó jogi személy (pl. részvénytársaság, korlátolt felelősségű társaság), akkor az igazgatóság és felügyelőbizottság, illetve a társaság mindegyik tagjának igazolnia kell, hogy a vonatkozó rendeletekben és az ebben a rendeletben előírt feltételeknek személy szerint megfelel és az erről szóló okmányokat is be kell mutatni.

(9) A mozgófényképezés folytatására jogosító mutatóvengedély adományozása iránt előterjesztett kérelemnek a 68.800 — 1920. B. M. sz. rendelet 3. §-ának c) pontja értelmében az üzem létesítéséhez és folytatásához szükséges tőkét és annak eredetét is okirattal igazolni kell. Mind a mozgófényképezés folytatására jogosító engedély, mind egyéb oly jogosítvány adományozásáért előterjesztett kérelemnél, amely jogosítvány gyakorlása meghatározott helyiséghez van kötve, a kérvényben megjelölt helyiség felett való rendelkezési jog igazolása is szükséges.

III. A kérelem előterjesztésének helye és a rendőrhatalóságok teendői a kérelemmel kapcsolatban

(10) A R. 2. §-ának (2) bekezdése szerint a kérvényt és mellékleteit annál az elsőfokú rendőrhatalóságnál kell előterjeszteni, amelynek hatósága területén az engedélyes jogosítványt gyakorolni kívánja.

(12) Az illetékes elsőfokú rendőrhatalóság a nála előterjesztett kérvényeket elbírálja abból a szempontból, hogy a folyamodók azokat a vonatkozó rendeletekben, valamint az ebben a rendeletben meghatározott okmányokkal felszerelték-e, illetőleg azok a szükséges adatokat tartalmazzák-e. Ha valamely adat vagy okmány hiányozna, azok pótlása iránt az elsőfokú rendőrhatalóság saját hatáskörében rövid úton és soronkívül intézkedik. Az elsőfokú rendőrhatalóság — ha a kérelem elbírálása nem tartozik hatáskörébe — az 1941. évi február hó 1-ig hozzá benyújtott és az előírásoknak megfelelő valamennyi ily kérvényt mellékleteivel együtt egyszerre, az egyes jogszabályokban foglalt rendelkezések figyelembevételével teendő véleményes jelentés kíséretében 1941. évi február hó 15-ig az illetékes másodfokú rendőrhatalósághoz felterjeszti.

(13) A másodfokú rendőrhatalóság — ha a kérelem elbírálása nem tartozik hatáskörébe — a hozzá felterjesztett ily kérvényeket és mellékleteit az elsőfokú rendőrhatalóság, valamint saját véleményes jelentésével együtt egyszerre 1941. évi március hó 1-ig terjeszti fel hozzám és egyben a folyamodók személyi, valamint nemzethűség szempontjából való megbízhatóságára nézve a maga részéről is véleményes jelentést és a kérelem teljesítése kérdésében megokolt javaslatot tesz. IV. A jogosítvány (engedély, igazolvány) ideiglenes gyakorlása és annak megszüntetése

(15) A R. 4. §-ának (1) bekezdése szerint a jogosítvány gyakorlása — az irányadó országos érvényű közigazgatási jogszabályok rendelkezéseinek betartása mellett — ideiglenesen mindaddig folytatható, amíg az illetékes hatóság az e rendelet alapján előterjesztett kérelem tárgyában jogerősen nem határoz.

(16) Az a folyamodó, aki a R. értelmében jogosítványt ideiglenesen gyakorolhatja — feltéve, hogy nemzethűség és erkölcsi megbízhatóság szempontjából személy szerint nem tartozik a R. 4. §. (4) bekezdésének rendelkezései alá — az elsőfokú rendőrhatalóságtól e rendelethez A) alatt mellékelt mintának megfelelő ideiglenes igazolványt kap arról, hogy kérvényét határidőn belül ((3) bek.) előterjesztette és jogosítványa ideiglenes gyakorlására jogosult. Az ideiglenes igazolvány számának a folyamodó kérvénye iktatószámával azonosnak kell lennie.

(17) Az elsőfokú rendőrhatalóságok a kiadott ideiglenes igazolványokról nyilvántartást vezetnek. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell az engedélyes nevét, foglalkozását, lakcímét, a jogosítvány (engedély igazolvány) pontos megjelölését (pl. mozgófényképezési mutatóvengedély stb.), ha az engedély gyakorlása helyiséghez van kötve, akkor

MAGYAR MOZGÓFÉNYKÉPGÉPKEZELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

mint az állami munkaközvetítő-hivatal hat. eng. megbízottja
DIJTALANUL KÖZVETIT
SZAKAVATOTT GÉPESZKET

állandó alkalmazásra és kisegítősekre úgy helyben, mint vidéken.

Budapest, VIII., Népszínház-u. 19.

Telefon: 337—598

Hivatalos órák: 2—4-ig

az üzem helyiségének pontos megjelölését is, valamint a jogosítvány (engedély, igazolvány) megadásáért előterjesztett kérelem iktatószámát és az ideiglenes igazolvány kiállításának keltét.

(18) Ha az ideiglenes igazolvánnyal rendelkező egyén időközben oly cselekményt vagy mulasztást követ el, avagy olyan magatartást tanúsít, amely miatt részére a jogosítvány (engedély, igazolvány) a jogszabályok értelmében meg nem adható, az elsőfokú rendőrhatalóság az ideiglenes igazolványt tőle haladéktalanul visszavonja, ezt a nyilvántartásban feljegyzi és erről a jogosítvány kiadásáért előterjesztett kérelem elbírálására jogosult hatósághoz jelentést tesz.

(19) Ha a kérelmet az arra jogosult hatóság jogerősen elbírálta, az elsőfokú rendőrhatalóság az ideiglenes igazolványt a folyamodótól haladéktalanul nélkül bevonja, tekintet nélkül arra, hogy a hatóság a jogosítvány kiadásáért előterjesztett kérelmet teljesítette-e vagy nem. Az igazolvány bevonását a nyilvántartásban fel kell jegyezni.

(20) A R. 4. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint, aki a kérvényt a m. kir. belügyminiszter által megállapítandó határidő alatt bármily okból nem terjesztette elő, az jogosítványát e határidőn túl nem gyakorolhatja. Annak a jogosítványt (engedélyt, igazolványt) tehát, aki kérelmét 1941. évi február hó 1-ig nem terjesztette elő, megszüntnek kell tekinteni.

(21) Az elsőfokú rendőrhatalóság azoktól, akiknek jogosítványa az előbbi bekezdésben említett okból megszünt, a jogosítványt (engedélyt, igazolványt) bevonja és irattárában megőrzi, illetve jelentés kíséretében ahhoz a hatósághoz terjeszti fel, amely hatóságnak a jogosítvány kiadásáért előterjesztett kérelem elbírálására a jogszabályok szerint egyébként hatásköre van.

VI. A felülvizsgálat végrehajtásának határideje

(31) A R. 3. §-ának (2) bekezdése értelmében a jogosítványok (engedélyek, igazolványok) kiadása iránt előterjesztett kéréseket legkésőbb 1941. évi június hó 30. napjáig kell elbírálni.

(32) A felülvizsgálatot tehát oly módon kell végrehajtani, hogy legkésőbb az előző bekezdésben említett határidő utolsó napjáig valamennyi folyamodó kérelemre kapja a kérése ügyében hozott határozatot.

VII. Hatálybalépés

(33) Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1940. évi december hó 5-én.

Dr. vitész Keresztes Fischer Ferenc sk.
m. kir. belügyminiszter

Premiermozik műsora:

ÁTRIUM	A szerelem nem szegyen	dec. 18-tól	Objectiv
CASINO	Hétszilvata	dec. 4-től	Imago
CITY	Nagyvilági nő	dec. 11-től	Filmértékes.
CORSO	Balalajka	dec. 17-től	Metro
DÉCSI	A szerelem nem szegyen	dec. 18-tól	Objectiv
FORUM	Szerelm és vérpad	nov. 25-től	Warner
OMNIA	Lányok a kirakatsban	dec. 16-tól	Kárpát
RADIUS	Tóparti látomás	dec. 20-tól	Hausz M.
ROYAL APOLLO	Balalajka	dec. 17-től	Metro
SCALA	Árvíz Indiában	dec. 19-től	Fox
URÁNIA	Egy királynő szíve	dec. 19-től	Ufa

**ZARAH
LEANDER**

mint

**STUART
MÁRIA**

**CARL
FROELICH**

*profeszor
pompás,
művészi,
hatalmas,
diadalmas
alkotásában,*

az

EGY KIRÁLYNŐ SZÍVE

című remekműben, amely az UFA egyik legdrágább, de egyben legjobb és legérdekesebb filmje. Ezzel a nagyszerű, biztos sikert jelentő filmmel kíván

jó karácsonyt és boldog újévet

az UFA Filmipari és Filmkereskedelmi Rt. igazgatósága
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 13.

Telefon: 183-857, 183-858

**Kellemes
karácsonyi
ünnepeket
k í v á n**

a

**Mit kell tudni a világítás korlátozásáról
és a záróráról szóló rendeletről**

**A m. kir. minisztériumnak 8.700/1940. M. E. sz. rendelete
a világítás korlátozása és a nyilvános helyiségek
zárójának szabályozása tárgyában**

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1940. december 8-i, 279. számában.)

A m. kir. minisztérium a honvédelemről szóló 1939:II. t. c. 112. és 212. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a tüzelőanyagokkal való takarékoskodás érdekében a következőket rendeli:

I. Világítás.

2. §.

Mindennemű diszkivilágítás, épületek, tornyok, szobrok, emlékművek térségek megevilágítása hatáskeltésre szánt mindennemű belső vagy külső világítás (reklámvilágítás), továbbá a név- és cégtáblák és ezekhez hasonló egyéb jelzőtáblák megvilágítása tilos. Ez a tilalom nem vonatkozik hatóságok és közhatalok, kórházak és egyéb gyógyintézetek, mentő- és tűzoltóállomások, orvosi rendelő (lakások) és gyógyszerárak jelzőtábláira. Városban a polgármester, községben a főszolgabíró közbiztonsági vagy közforgalmi szempontból indokolt esetben egyéb kivételt is engedhet.

4. §.

Üzleti kirakatokat csak besötétedéstől kezdve és csak addig szabad kivilágítani, amíg ez üzlethelyiség nyitvatartható és csak oly mértékben, amennyire az a kirakatban lévő tárgyak láthatóvá tételéhez szükséges.

5. §.

Kereskedelmi, ipari és bármilyen más vállalat helyiségeit, ideértve a gyári és egyéb üzemi helyiségeket, műhelyeket, raktárakat és irodákat, szállodákat (vendégfogadókat) vendéglőket, általában ételek vagy italok kiszolgáltatására berendezett üzemek helyiségeit, bármennemű szórakozóhelyeket, színházak nézőterét, hangversenytermeket *mozgófényképzemek helyiségeit*, továbbá egyesületek (szövetségek, klubok, kaszírók, társaskörök) helyiségeit úgyszintén gyűlések és más hasonló célú összejövetelek, valamint előadások tartására szolgáló helyiségeket csak annyira szabad világítani, amennyire rendeltetésszerű használatukhoz és a közbiztonsági követelmények kielégítéséhez szükséges.

II. Záróra

8. §.

Nyilvános étkezőhelyiségeket (vendéglőt, kávéházat, korcsmát, kávémérést, kifőzést, cukrászdát, italmérést, általában ételek vagy italok kiszolgáltatására berendezett egyéb helyiségeket), színházakat, *mozgófényképzemeket*, szórakozóhelyeket, ha más jogszabály alapján rájuk vonatkozólag korábbi záróra nincsen megállapítva, városban éjjel 12 óránál, községben éjjel fél 12 óránál tovább nyitva tartani és mindezeket a helyiségeket, ha más jogszabály alapján későbbi időpont nincsen megállapítva, reggel 5 óra előtt kinyitni nem szabad. A jelen bekezdésben meghatározott korlátozások alól a hatóság (9. §.) méltánylást érdemlő esetben egyes alkalmakra kivételt engedhet.

Aki e rendelkezés alapján nyilvános étkezőhelyiséget vagy szórakozóhelyet az előző bekezdésben megjelölt időpont

túl nyitva kíván tartani, köteles ezt a hatóságnak (9. §.) előzetesen bejelenteni.

9. §.

A jelen rendelet rendelkezéseinek megtartása fölött az ellenőrzést városban a polgármester, községben a főszolgabíró, a 8. §. első bekezdésében felsorolt helyiségek tekintetében a m. kir. rendőrség működési területén a rendőrhatalóság gyakorolja.

III. Büntető rendelkezések

A büntető rendelkezéseket a rendelet 10. §-a tartalmazza.

IV. Hatálybalépés

A jelen rendelet az 1940. évi december hó 12. napján lép hatályba; végrehajtásáról az ipartügyi miniszter gondoskodik.

Budapest, 1940. évi december hó 4-én.

Gróf Teleki Pál sk.
m. kir. miniszterelnök.

**Az „Erdélyért”-gyűjtés
eddigyi eredménye**

Az „Erdélyért” akció javára folyó gyűjtés új lendületet nyert. Az elmúlt héten újabb 93 mozgószínház küldte be adományát, ezzel 370-re emelkedett az adakozók száma, az adományok összege pedig már meghaladja a 17.000 pengőt.

Az új adakozók a következők:

Budapest:	
Árpád	10.50
Eldorádó	50.—
Glória	200.—
Plutó	25.—
Turul	50.—
Uránia	1097.—

Budapest környéke:	
Ászód	15.—
Budafok, Attila	20.—
Gyömrő, Hangos	10.—
Hatvan, Apolló	50.—
Martonvásár, Kultúr	3.—
Nagymaros, Corvin	5.—
Pes szentimre, Elit	15.—
Pilisborosjenő	4.—
Pilisszaba, Nép	5.—
Rák os eresztur, Fórum	15.—
Rákospalota, Palota	5.—

Vidék:	
Bakonycsernye	3.—
Bácsalmás	10.—
Bácsbokod, Uránia	5.—
Bánhida, Turul	10.—
Berhida	3.—
Beremend	2.—
Békéscsámon	5.—
Bodajk	2.—
Borsódnádasd, Olvasó-egylet	20.—
Cegléd, Kultúr	20.—
Cibakháza, Nemzeti	5.76
Csanádpalota, Corsó	6.—
Csorna, Honsz.	5.—
Csorvás, Kultúr	10.—
Debrecen, Hungária.	70.—
Dévecser	5.—
Dévaványa	10.—

Lapszemle a Mindenki mást szeret nagysikerű MIF-filmről

Megjelent
az

URÁNIA és
SCALA

filmszínházban

MINDENKI MÁST SZERET

KIS UJSAG

Az Uránia és a Scala filmszínház mutatta be a MIF legjobb produkcióját: „Mindenki mást szeret”. Ez az első filmje Déry Sári-nak, az új sztárnak, akinek operettbeli nagy sikere után most a filmgyártás területén figyelmre készített a nézők előtt.

MAGYARORSZÁG

A magyar filmgyártásban az értékes alkotás került a közönség elé: a Mindenki mást szeret, mely Thury Lajos nagy művészi lelkesedése és becsülettelos irradalmai szándékjellel készült. A Magyar Irók Filmjé és Szilágyi Eszter művészi alkotta, akiknek néhány drámai hangját a nézők szemébe elrejtették. A filmnek a sikere amit meg is érdemel.

Esti Ujság

Mindenki mást szeret

Az új magyar élet építőinek szürke munkáská, a falusi orvos és a zöldrekeresztes nővér hősei ennek az értékes, szép filmnek, amelyet Thury Lajos írta meg, című nagysikerű regényéből írt és elkészített Balogh Béla. Az orvos igazságszolgálatával és kitartással küzd a maradványokkal szemben, míg a nővér, Balogh István és Bokay Ferenc a fontosabb szempontokban hibátlanok. A MIF új filmjének szándékait nemesen és Magyarországot újáépítésének szolgálatában állanak. A siker nem vitás! (Uránia, Scala.)

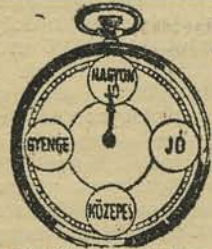
Uránia, Scala

MINDENKI MÁST SZERET

UJ MAGYARSÁG

Mindenki mást szeret

Az új magyar élet építőinek szürke munkáská, a falusi orvos és a zöldrekeresztes nővér hősei ennek az értékes, szép filmnek, amelyet Thury Lajos írta meg, című nagysikerű regényéből írt és elkészített Balogh Béla. Az orvos igazságszolgálatával és kitartással küzd a maradványokkal szemben, míg a nővér, Balogh István és Bokay Ferenc a fontosabb szempontokban hibátlanok. A MIF új filmjének szándékait nemesen és Magyarországot újáépítésének szolgálatában állanak. A siker nem vitás! (Uránia, Scala.)

FILM SZÍNHÁZ IROD

MINDENKI MÁST SZERET
(URÁNIA, SCALA)

Vigyázat, ez a megnevezett férfi filmjel. Ez egyszer nem nő szenvedélyt, ez egyszer viharában és egyedül a közönség óceánjában, hanem az a férfi mondja el kemény szavakkal könnytelen sirással bánatot, akinek felesége van, de ez nem életvétség... férfi szereti a feleségét, de elsősorban azt a prófétai hivatását, amelyet orvosi mivoltában a magyar hitvallás köti. Ebben a szerepben Uránia, Scala dar ember, őszinte és művészi. Asszony nem a férjét szereti, hanem a tetter-csillagszerű nagyvárosi életet, a fényes, a...
Szilágyi Eszter és Thury Lajos alkotásai, amelyek a magyar film történelmének legértékesebb alkotásai.

Mindenki mást szeret

A küldetés hívó szolgálata apostoli lelket kelti, ami nem törpeno lemondást, hanem erőt és az ostobaság ellen. Ez az új magyar film mindenkifülrőtt bátor, nemes, ujszerű hangjairól érdemel elismerést. Jóleső látni, hogy filmhősökké léphetnek elő olyanok is, akik eddig — Istenem — csak az életben, a hétköznapok szürke valóságában voltak hősek. Ennek három érdekes alakja van. A film az ő történetét mutatja.

Pesti Hirlap

A pártra szánva mellettük állanak, de még mindig a tudatlanság és az ostobaság ellen. Ez az új magyar film mindenkifülrőtt bátor, nemes, ujszerű hangjairól érdemel elismerést. Jóleső látni, hogy filmhősökké léphetnek elő olyanok is, akik eddig — Istenem — csak az életben, a hétköznapok szürke valóságában voltak hősek. Ennek három érdekes alakja van. A film az ő történetét mutatja.

PESTER LLOYD

„Mindenki mást szeret.” Man vermutet hinter diesem Titel ein leichtes, lustiges Spiel von Irrungen und Wirrungen der Liebe, und kommt bald darauf, daß es in diesem Film um sehr ernste Dinge geht, die sogar einen soziologischen Hintergrund haben. Der Film zeigt die drei Hauptcharaktere...

Siker az Urániában és a Scalában
A Mindenki mást szeret bemutatója

PESTI UJSAG

Az Eszter és Thury Lajos alkotásai, amelyek a magyar film történelmének legértékesebb alkotásai. A küldetés hívó szolgálata apostoli lelket kelti, ami nem törpeno lemondást, hanem erőt és az ostobaság ellen. Ez az új magyar film mindenkifülrőtt bátor, nemes, ujszerű hangjairól érdemel elismerést. Jóleső látni, hogy filmhősökké léphetnek elő olyanok is, akik eddig — Istenem — csak az életben, a hétköznapok szürke valóságában voltak hősek. Ennek három érdekes alakja van. A film az ő történetét mutatja.

Magyar Nemzet

A filmnek rangot ad az, hogy komoly erkölcsi tartalma van. A küldetés hívó szolgálata apostoli lelket kelti, ami nem törpeno lemondást, hanem erőt és az ostobaság ellen. Ez az új magyar film mindenkifülrőtt bátor, nemes, ujszerű hangjairól érdemel elismerést. Jóleső látni, hogy filmhősökké léphetnek elő olyanok is, akik eddig — Istenem — csak az életben, a hétköznapok szürke valóságában voltak hősek. Ennek három érdekes alakja van. A film az ő történetét mutatja.

UJNEMZEDÉK

Csak a fiatal zöldrekeresztes nővér, Szilágyi Eszter áll mellette és küzd a maradványokkal szemben, míg a nővér, Balogh István és Bokay Ferenc a fontosabb szempontokban hibátlanok. A MIF új filmjének szándékait nemesen és Magyarországot újáépítésének szolgálatában állanak. A siker nem vitás! (Uránia, Scala.)

Antenna

Az új magyar élet építőinek szürke munkáská, a falusi orvos és a zöldrekeresztes nővér hősei ennek az értékes, szép filmnek, amelyet Thury Lajos írta meg, című nagysikerű regényéből írt és elkészített Balogh Béla. Az orvos igazságszolgálatával és kitartással küzd a maradványokkal szemben, míg a nővér, Balogh István és Bokay Ferenc a fontosabb szempontokban hibátlanok. A MIF új filmjének szándékait nemesen és Magyarországot újáépítésének szolgálatában állanak. A siker nem vitás! (Uránia, Scala.)

MINDENKI MÁST SZERET

A mai modern élet hétköznapjainak problémákkal teli replói. Falusi orvos és zöldrekeresztes nővér életé áll a reflektorok zolt figurák hátterében. Az új magyar élet építőinek szürke munkáská, a falusi orvos és a zöldrekeresztes nővér hősei ennek az értékes, szép filmnek, amelyet Thury Lajos írta meg, című nagysikerű regényéből írt és elkészített Balogh Béla. Az orvos igazságszolgálatával és kitartással küzd a maradványokkal szemben, míg a nővér, Balogh István és Bokay Ferenc a fontosabb szempontokban hibátlanok. A MIF új filmjének szándékait nemesen és Magyarországot újáépítésének szolgálatában állanak. A siker nem vitás! (Uránia, Scala.)

NEMZETI UJSAG

a mai magyar élet problémáival. Ebben a tekintetben a Magyar Irók új filmje minden eddigivel szemben új utat hoz nemcsak azért, mert egy magasabbrendű irói szándékot képvisel, hanem azért is, mert szociális kérdéseitől a bátor az új magyar élet építőinek szürke munkáská, a falusi orvos és a zöldrekeresztes nővér hősei ennek az értékes, szép filmnek, amelyet Thury Lajos írta meg, című nagysikerű regényéből írt és elkészített Balogh Béla. Az orvos igazságszolgálatával és kitartással küzd a maradványokkal szemben, míg a nővér, Balogh István és Bokay Ferenc a fontosabb szempontokban hibátlanok. A MIF új filmjének szándékait nemesen és Magyarországot újáépítésének szolgálatában állanak. A siker nem vitás! (Uránia, Scala.)

MAGYARORSZÁG

Az új magyar élet építőinek szürke munkáská, a falusi orvos és a zöldrekeresztes nővér hősei ennek az értékes, szép filmnek, amelyet Thury Lajos írta meg, című nagysikerű regényéből írt és elkészített Balogh Béla. Az orvos igazságszolgálatával és kitartással küzd a maradványokkal szemben, míg a nővér, Balogh István és Bokay Ferenc a fontosabb szempontokban hibátlanok. A MIF új filmjének szándékait nemesen és Magyarországot újáépítésének szolgálatában állanak. A siker nem vitás! (Uránia, Scala.)

Februárban jön két filmszenzáció! LAVOTTA SZERELME és MAGDOLNA

A felvételek karácsony után kezdődnek

Boldog ünnepeket kíván a

Magyar Irók Filmje r. t. és MIF kölcsönző r. t.

Dombóvár, Ipar	70.—
Dorog	10.—
Dunaszentgyörgy	4.—
Egercsehi, Jószerencsét	10.—
Endrőd	5.—
Elek, Kultúr	10.—
Érsekújvár, Turul	20.—
Felsőgalla, Edison	20.—
Füzesgyarmat, Apollo	5.—
Görbehalom	10.—
Gyula	20.—
Hajdúhadháza	5.—
Jászfákóhalma	5.—
Jászládány	10.—
Jászárokszállás	10.—
Kaba	20.—
Kalocsa	20.—
Kiskőrös	10.—
Kiskunmajsa, Nemzeti	10.—
Kistarcsa	10.—
Kistelek	10.—
Királyháza	10.—
Kisterenye	10.—
Kiszombor	5.—
Körmend, Orion	10.—
Kúnmadaras	5.—
Kunhegyes	10.—
Kunszentmárton	10.—
Mezőhegyes	20.—
Mezőkövesd	5.—
Mindszent	3.—
Miskolc, Corso	15.—
Mór	10.—
Munkács, Scala	100.—
Nagyecsed	5.—
Nagyléta	10.—
Nádudvar	10.—
Nógrádverőce	10.—
Nagymányok	10.—
Nyulfalú	2.—
Ózd, Olvasóegylet	103.—
Pásztó	10.—
Pécsvárád	5.—
Polgár	10.—
Rimaszombat, Nemzeti	20.—
Salgóbanya	10.—
Sajószentpéter, Casino	5.—
Solt	5.—
Taksony	8.—
Törökszentmiklós	15.—
Újkígyós	5.—
Várpalota	10.—
Villány	5.—
Zseliz, Árpád	20.—
Zirc	5.—
Összesen:	2560.23
Eddig befolyt:	14.793.63
Összesen:	17.353.89

TALÁLT TÁRGYAK

A Főkapitányság felhívására közöljük, hogy a budapesti mozi-színházakban felejtett tárgyak havonta összegyűjtve három példányban készítenő kimutatás kíséretében a Főkapitányság (IV. Veres Pálné-u. 24 III. 25) talált tárgy központjába beszolgáltatandók.

**Kellemes
karácsonyi ünnepeket
és
boldog új évet kíván
jóbarátainak és üzletfeleinek
a
HUNNIA FILMGYAR R. T.
filmelhelyező irodája**

Megjelent a rendelet a magánalkalmazottak fizetésének rendezéséről

A filmszakma alkalmazottaira is vonatkozik a magyar kir. minisztériumnak 9150/1940. M. E. számú rendelete a magánalkalmazottak fizetésének szabályozása tárgyában. A december 18-án megjelent rendelet első szakaszában részletes felsorolással ismerteti azokat a vállalatokat és intézményeket, egyesületeket, társulatokat, alapítványokat stb., amelyeknek alkalmazottaira a rendelet hatálya kiterjed. Ennek alapján — bár a rendelet kifejezetten nem említi — kiterjed a rendelet intézkedése a filmszakma minden ágában dolgozó alkalmazottakra is, akiknek fizetése az évi 8920 pengőt nem éri el. Vonatkozik a Kamarára is, bár ezt a rendelet külön szintén nem említi.

A rendelet 3-ik szakasza visszamenőleg intézkedik. 1940. november 1. hatállyal fizetendő a pótlék. A külön fizetési pótlék azoknál az alkalmazottaknál, akiknek fizetése az évi 6000 pengőt nem éri el, a fizetés hét százaléka, míg az évi 6000—8500 pengő közti évi fizetésnél évi 420 pengő. Végül 8500 pengőnél magasabb évi fizetés esetében, ha a 8920 pengőt nem éri el, olyan összeg, amely a fizetést évi 8920 pengőre egészíti ki. Ezen az összeg felül nem alapít meg pótlékot a rendelet. A pótlékot a fizetéssel együtt egyenlő részletekben kell fizetni. Azt az összeget, amellyel a munkaadó a rendelet hatálya alá tartozó alkalmazottjának fizetését 1940 évi október hó 6. után felemelte, a fizetési pótlékba be lehet számítani.

Amikor a magánalkalmazottak fizet-

tésének szabályozása a bekövetkezett általános drágaság folytán szóba került és először történt említés a várható miniszteri rendeletről, volt olyan vállalat a filmszakmában, amely a pótlékot azonnal életbe is léptette alkalmazottainál. Érthető, hogy a szakmában dolgozó többi vállalat alkalmazottai fájó szívvel nézték, hogy ők nem részesülnek hasonló drágasági segélyben. A most megjelent miniszteri rendelet azután megszüntette az eddig az egyes vállalatok vezetőségének belátásától függő különböző helyzetet és egységesen minden a rendelet hatálya alá eső alkalmazott a pótlékot megkapja. Reméljük, hogy a szakmai vállalatok vezetőségének elhatározása folytán a két hónapra visszamenőleg járó összeg még karácsony előtt kifizetésre kerül mindenütt és így a vállalatok részéről is karácsonyi juttatásban részesülnek az alkalmazottak ott, ahol nincs külön karácsonyi ajándék.

A szövegezésből úgy tűnik ki, hogy sem a színpadi, sem a filmszínészekre nem vonatkozik a rendelet. A főbb szerepeket megisméjlesztő színészeknél általában nem is érdekes, mert hiszen ők a legtöbb esetben évi 8920 pengőnél többet keresnek. Hasonló a helyzet a rendezők vonalán is. Annál érdekesebb a ritkán foglalkoztatott rendezőknél, valamint a kisebb színészeknél és statisztáknál, akik bizony erősen érzik az élet drágulását. Tudomásunk szerint a Színművészeti és Filmművészeti Kamara el fog követni mindent, hogy a rendelet előírásait a kis jövedelmű rendezőkre, színészekre, statisztákra stb. is értelmezék, illetőleg kiterjesszék.

Magyar filmek külföldi értékesítése

Mint annakidején a MAGYAR FILM beszámolt róla, az Országos Nemzeti Filmbizottság 1940 májusában átiratot intézett a Hunnia Filmgyárhoz és a Magyar Filmirodához és felkérte a két igazgatóságot, hogy a jövőben a két gyár végezze a magyar filmek külföldi eladásának lebonyolítását.

Annak ellenére, hogy a Filmbizottság fenti intézkedését nemcsak sajtó útján hozta az érdekeltek tudomására, hanem műterembe lépés előtt is hivatalból minden gyártó értesült róla, — mert hiszen a szerződés megkötésekor ezt a kérdést is tárgyalás alá veszik — gyakran előfordult, hogy a gyártók továbbra is saját maguk igyekeztek külföldön értékesíteni filmjeiket.

Mind a Hunnia, mind a Filmiroda vezetősége az év tavaszán folyamatba tett külföldi eladási tárgyalásokat már nem kívánta közbelépésével megzavarni és ezért hozzájárult ahhoz, hogy a megkezdett tárgyalásokat a cégek befejezhessék. A két gyár vezetősége a kötött szerződéseket utólag jóváhagyta. Később azután a cégek egy része tovább folytatta a külföldi eladásokat közvetlen úton és így bizonyos zavarok keletkeztek, mert hiszen ugyanarra a filmre párhuzamosan tárgyaltak külföldi cégekkel. Ezért érezte magát indíttatva a Hunnia vezetősége, hogy ez év őszén a MAGYAR FILM-ben felhívást tegyen közzé, amelyben felkérte a gyártókat, hogy a jövőben tartózkodjanak közvetlen eladásoktól, mert ezeket a Filmbizottság

intézkedése alapján már nem veheti többé figyelembe. Ugyanerre az álláspontra helyezkedett a Filmiroda vezetősége is.

Mint hogy a közvetlen eladások még mindmáig nem szűntek meg, sőt a közelmúltban a szakmai élet egyik felelős vezetője olyan nyilatkozatot tett közzé, amely szerint tervbevetnék volna a Filmbizottság szóbanforgó rendelkezésének visszavonását és így a jövőben a cégek ismét közvetlenül tárgyalhatnának külföldi vevőkkel, ismétellen előfordulnak párhuzamos tárgyalások, amelyek nemcsak üzletileg nem vezethetnek jó eredményre, hanem a külföld felé csak arra alkalmasak, hogy komolytalan színben tüntessék fel a magyar filmszakmát.

Kérdést intéztünk tehát illetékes helyre, hogy a rendelettel ellentétes gyakorlat kialakulásának valóban az-e a háttere, hogy a Filmbizottság rendelkezését visszavonni kívánja. Közölhetjük a MAGYAR FILM olvasóival, hogy illetékes helyről kapott válaszuk szerint a magyar filmek külföldi értékesítése a jövőben is változatlanul a két gyár feladata marad. Annakidején a Filmbizottság átiratát miniszterközi megbeszélés előzte meg, amelyben elhatározták a magyar filmek külföldi értékesítésének fenti szabályozását. Ezt a rendelkezést természetesen csak újabb miniszterközi tárgyalás változathatja meg. Erről pedig még szó sem esett. Minden egyéb hír csak zavarteltő találgatás.

*Az 1940/41 évadban eddig
megjelent magyar filmjeink:*

Mária két éjszakája

Fősz.: Szilágyi Szabó Eszter, Uray Tivadar

Rózsa fabot

Fősz.: Szeleczy Zita, Timár József

Kelet felé

Erdély felszabadulásáról készült, teljes előadást betöltő film

Januárban készül:

Ma, tegnap, holnap

Rendezői: Bánky Viktor

Fősz.: Szilágyi Szabó Eszter, Jávor Pál
Somlay Artúr

*Boldog
karácsonyi
ünnepet
kíván*

PALATINUS FILM

ERZSÉBET-KÖRUT 9-11. T.: *424-150

*Január és február-
ban megjelennek:*

Szudáni rejtély

Harry Baur, Victor Francen

Zanzibár

Amerikai dzsungel film

Fekete Vénusz

Josephine Baker, Albert Préjean

Titkok kastélya

Rendezte: Joe May

ÚJ FILMEK

Angelika

Írta: Lix és Forster
Filmre írta: Bernd Hofmann
Rendezte: Bernd Hofmann
Főszereplők: Paul Hartmann, Leni Marenbach, Hans Söhnker, Käthe Dorsch
Gyártotta: Bavaria
Beszél: németül
Magyar szöveg: Pacséry László
Hossza: 2490 meter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: Tobis
Bemutatta: Corso, december 7

*

Angelika nővér Reimers tanár klinikáján teljesít szolgálatot. Három éve dolgozik a tanár mellett és három éve szerelmes a nagyszerű emberbe, aki csak a hivatásának él. Miután teljesen reménytelen ez a szerelem, felmondja állását. Mikor a tanár elbúcsúzik tőle, utoljára még meghívja őt, töltsse el nála a karácsonyestét. A tanár elvált ember, magányosan él. Angelika boldogan siet Reimershez és útközben összetalálkozik egy fiatalemberrel, aki megszólítja és nem megy le a nyakáról. Végül bemutatkozik. A karácsonyi lovag egy utasgép pilótája, kedves, fiatal, jóképű legény. Azt mondja Angelikának a búcsúzásnál, ha mégsem úgy sikerülne a karácsonyestje, ahogy elképzelem, jöjjön el a repülőtér kávéházába, ott megtalálja őt. Reimers még nincsen otthon, amikor Angelika megérkezik, de ott

van a fia. Elmondja a leánynak, hogy az anyja megérkezett Bécsből, hogy férjével kibéküljön. Angelika nem akarja megzavarni a családi békét. Csalódottan látja, hogy minden reménye elveszett. Kétségbeesésében elmegy a repülőtérre és a pilótával tölti a karácsonyt. A fiatalember halálosan beleszeret Anglikába. Amikor a leány visszatér a klinikára, Reimers már várja őt. Kimagyarazza a lakásán történeteket és mért közben tudomást szerzett arról, hogy a lány szereti, megkéri a kezét. Nem vár azonnali választ erre, Angelika úgymint szabadságra utazik a hegyekbe, majd eljön a válaszára. Másnap, anélkül, hogy karácsonyi lovagjától elbúcsúznék, elutazik. De az felkutatja a lány tartózkodási helyét és Szilveszterre a tanárral együtt ő is betoppan Anglikához. A kínos helyzetet, mely ebből származik, Angelika úgy menti meg, hogy elfogadja Reimers ajánlatát, hogy feleségül megy hozzá, bár a szíve a fiatalabbhoz húzza. Újév reggelén aztán felborul minden. A pilótát sebesülten szállítják be a klinikára, lezuhant a gépével, Reimers fogja operálni. Angelika tudja, hogy miatta történt a baleset, nem tudja megtagadni a fiútól, hogy fel ne keresse az operáció előtt. Reimers látja, hogy ezek ketten szeretik egymást, sikeresen meoperálja a sebesültet, megmenti őt az életnek, és Anglikának. A fiatalok inkább egymáshoz valók, őt pedig teljesen betölti hivatása: orvosnak lenni és segíteni a szenvedő emberiségen.

*

Az amerikaiak nagyszerű és nagyszámú orvos ilmei után most a németek is hozzányúltak ehhez a hálás témához. De különbség van a német és az amerikai or-

vosfilm között. Az amerikaiak általában a külsőségekre és a cselekmény mozgalmasságára helyezik a súlyt, az új német film a belső, lelki történések tulajdonít nagyobb fontosságot. Nem is egy problémát vet fel a film. Főkérdése: elmulhatik-e egy hároméves érzés egyik percéről a másikra? A színészek közül Paul Hartmann markáns orvosprofesszora marad meg emlékezetünkben.

K. M.

Irland zsarnoka

(Der Fuchs von Glenarvon)

Írta: Nicola Broch
Filmre írta: W. Neumeister és Hans Bertram
Rendezte: M. W. Kimmich
Főszereplők: Ferdinand Marian, Karl Ludwig Diehl, Olga Csehova, Werner Hinz
Gyártotta: Tobis
Beszél: németül
Magyar szöveg: Pacséry László
Hossza: 2499 meter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: Tobis
Bemutatta: Royal Apollo, december 9

*

Sir John Loveland sok évi száműzetés után visszatér Irországba. Glenarvoni birtokán él, ahol Grandison a békebíró. Ez az angol hivatalnok sok borsot tör az írek orra alá, bár felesége, a csodaszép Glória ír származású és titokban résztvesz az írek szabadságharcmozgalmában. Itt ismerkedik meg Lovelenddal. Grandison nagylábon él és súlyos anyagi gondok tornyosulnak a feje fölé. Ugy akarja megoldani a válságos helyzetet, hogy egy általa magasan biztosított hajót zátonyra futtat és

**Az 1940/41 évi
műsorunkból megje-
lentek:
1940 decemberben**

**Legközelebb
megjelennek:**

FILM

Walter Tibor
Budapest, Rákóczi-út 52
Telefon: 223-435

1. **ANGELIKA**
EGY CSÓK TÖRTÉNETE
Főszereplők:
Paul Hartmann, Leny Marenbach, Hans Söhnker
2. **IRLAND ZSARNOKA**
REGÉNY AZ ÍR SZABADSÁGHARCRA
*Carl Ludwig Diehl, Olga Csehova,
Ferdinand Marian*
3. **TRENK, A PANDUR**
A LEGENDÁS BÁRÓ KALANDJAI
Hans Albers
GUSTAV UCICKY mesteri alkotása:
1. **EGY ÉLETEN ÁT...**
EGY NAGY SZERELEM REGÉNYE
Főszereplő: *Paula Wessely*
2. **HAVASI VADMADÁR**
Hans Steinhoff monumentális alpesi filmje
3. **A 3 CODONA**
A hasonnevű, világszerte ismert artistacsoport tragikus története
VEIT HARLAN világhírnépe:
4. **ELTÜNT EGY ASSZONY...**
Főszereplők:
Kristina Söderbaum, Frits van Dongen

KARÁCSONYI AJÁNDÉKUNK
 ÁTRIUM DÉCSI

A
 SZERIELEM
 NIEM
 SZÉGYEN

Vidám filmjáték. Irta: ORBÓK ATTILA. Zene: KISS ANGYAL ERNŐ.

Rendezte: RÁTHONYI ÁKOS.

FŐSZEREPLŐK:

TOLNAY KLÁRI, JÁVOR PÁL, MÁLY GERŐ,
 Somogyi Nusi, Szaplóczay Éva, Gózon Gyula, Dénes
 György, Pethes Sándor, Mihályfi Béla,
 Misoga, Köpeczi-Boócz

Előkészületben: **HAVASI NAPSÜTÉS**
 HUNYADY SÁNDOR SZINJÁTÉKA

OBJECTIV FILM ERZSÉBET KRT. 8. TEL.: 422-580

a bűntényt az írek nyakába varrja. Az ír szabadságmozgalmak leszerelésére John Tetburyt, India hóhérat küldi az angol kormány Írországra, aki kegyetlenül teljesíti a szigorú parancsot: kimélet nélkül eljárn minden zendülő ellen. A földalatti mozgalmak gyűlésein résztvesznek Loveland és Gloria is, aki rájött, hogy férje esküdt ellensége honfitársainak és elhagyja őt. A szabadsághősök bíróság elé állítják a glenarvoni békebíró. Grandisont a felháborodott írek felkötik, de Tetbury embereivel nyomukban van. Am az ingoványban, amelyet csak a bennszülöttek ismernek, csapatával elmerül. Az ír szabadságmovement hősei megmenekülnek és továbbvizik a függetlenség magasra emelt lobogóját.

*

A film az írek szabadságharcából veszi tárgyát. A legnagyobb és legművészebb munkát a rendező és az operatőr végezte. M. W. Kimmich a rendező, akit tavaly „A negyedik nem jön” című sablonmentes bűnügyi filmjéből ismertünk meg, most a drámai műfajban is elismerésre méltót alkotott. Az egész filmen végigvonuló ködös felvételek pedig nemcsak az írországi éghajlatot érzékeltetik, hanem nagyszerűen aláfestik a film hangulatát is, sőt sejtelmes, titokzatos voltukkal az izgalmas részeket még jobban hangsúlyozzák. A fontosabb szerepek alakítói mind a német színészek első vonalából kerültek ki. Ferdinand Marian, Carl Ludwig Diehl, Werner Hinz neve kívánkozik Olga Csehováé mellett tollunkra.

K. M.

Nagyvilági nő

(Déjeuner de soleil)

Írta: André Birabeau
Rendezte: Marcel Cohen
Főszereplők: Gaby Morlay, Jules Berry
Gyártotta: Cinéma-Location
Beszél: franciaul

Magyar szöveg: Lajthay Károly
Hossza: 2406 méter
Cenzúra: aluli

Kölcsönző: Filmértékesítő

Bemutatta: Omnia, City, december 11

*

Villebinben gyönyörű szállodát nyitnak. A szálloda igazgatósága fél attól, hogy a bemutatón nem lesz elég fizető vendég, megállapodik tehát egy artista ügynökséggel, hogy a szálloda megnyitáskor jól öltözött statisztákat küld. Ezek között jelenik meg Pierre Ague, aki letört milliós. A sokaság között van a feltűnően elegáns Manon, Páris legismertebb divathölgye, akit hevesen ostromolnak a férfiak. Manonnak megtetszik a jóméglelésű és síma modorú Pierre. Megismerkednek és Manon szerződteti Pierret állandó gavallérnak, mondván, hogy jó ha egy elegáns nő mellett van férfi, mert ellenkező esetben elhagyatott nőnek látszik, az ilyen nőnek pedig nincsen sikere. Pierre sokáig végzi a megfizetett barát nem túlságosan terhes szolgálatát, de egy napon úgy érzi, hogy beleszeretett „főnöknőjébe”. Manon megtudja, hogy megfizetett barátjának barátnője van. Ugy látszik ő is beleszeretett Pierrebe, féltékenységi jelenet után elválnak egymástól. Manon előbb a dúsgazdag Vernicet, majd az ugyancsak dúsgazdag, de szélhámos

MOZIGÉPÉSZ-ÜGYEKBEN

a t. mozitulajdonosok rendelkezésére áll a

Turul Szépművés B. E. Vetítőtörzse

VIII., Rákóczi-út 42. II. T.: 225—212

Fleury Vallé barátnője lesz. Ez a Vallé ki akarja fosztani vagyonából Manont, ékszerait elcsalja tőle, villáját eladja. Manon tönkre is menne, ha a véletlenek játéka folytán egy nagy estélyen, melyet a szélhámos barátja ad tiszteletére, mint pincér meg nem jelenne Pierre. Most már komolyan fellángol közöttük a szerelem, amit nagyban elősegít az, hogy Pierre leleplezi Fleury Vallé szélhámoságait. Hogy a boldogság nagyobb legyen, Pierre még azt is megtudja, hogy 5 millió dollárt örökölt. Ezek után csak természetes, hogy Manon és Pierre boldogan borulnak egymás nyakába.

*

André Birabeau-nak, a kiváló francia vígjátékírónak munkája meglátszik a filmen. Minden méterén megcsillan a francia eszrit. Valamit azonban hibául kell felrónunk: a rendező nem tudott teljesen a színpad hatása alól felszabadulni, nem tudta elég filmszerűvé tenni Birabeau darabját. De ezért bőségesen kárpótol a film ezer pompás, szellemes, kacagtató fordulata, valamint a két főszereplő: Gaby Morlay és Jules Berry gaminos könnyedségű alakítása.

K. M.

BELVÁROSI-MOZI

SZEGEDI-MOZI K. F. T.

SZEGED
INTERURBÁNTÉLEFON:
12-58

T.

Szeged, 1940 december 18.

Kormos kisfilmkölcsönző vállalat.

B u d a p e s t

Abból az alkalomból, hogy most játsszuk az Önök „Arcok és álarok” c. kultúrfilmjét, nem mulaszthatjuk el, hogy ehhez a páratlanul értékes, érdekes és a „kultúrfilm” címet mindenekfelett jogosan viselő kis filmjükhöz őszintén gratuláljunk.

Szivesen tesszük ezt, mert úgy véljük, hogy ennek a filmnek az elkészítésével szerencsés útra léptek a film készítői, mert olyan filmet produkáltak, amit egyaránt szivesen fogad a mozis és a közönség is.

Valóban értékes ez a kis film, s úgy ötletes összeállításánál, mint érdekes tartalmánál fogva a legjobb magyar kis filmek legelsői közé tartozik.

Sok ilyen prima minőségű kis filmet kérünk, s akkor könnyű lesz a 30%-ot úgy betartani, hogy a közönség is meg legyen a kultúrfilmmel elégedve.

Kiváló tisztelettel:

SZEGEDI MOZI KFT.

A MODERN FILM KFT.

a n y a g a a z 1940—1941 é v a d r a :

Magyar filmjeink:

Vissza az úton
Csókon szerzett vőlegény
Vészfék

Francia filmjeink:

Natasa
Hotel Mimóza

Amerikai filmjeink

Két férfi, egy asszony
Lángoló határok
Az arany hiénái
Egy visszanyert élet

BOLDOG KARÁCSONYI ÜNNEPEKET ÉS ÚJ ÉVET KÍVÁN

MODERN FILM KFT.

Budapest, VII., Erzsébet-krt. 8.

Telefon : 222—000

Elkészült

A MŰVELŐDÉS FILM ELSŐ MAGYAR FILMJE :

Elkészett levél

Irta: *P ü n k ö s t i A n d o r*
Zene: *B u d a y D é n e s*
Rendező: *R o d r i g u e z E n d r e*

Főszereplők:

*Szörényi Éva, Uray Tivadar, Feleky Sári,
Kiszely Ilona, P. Füzes Anna, Dénes György, Kamarás Gyula, Maklár Zoltán*

Megrázó történet

Franciás mélység

Művészi élmény

„MŰVELŐDÉS“
filmgyártó és terjesztő kft.

Budapest,
VII., Erzsébet-körút 8.
Telefon : 422-925

Előkészületben

A Művelődés Film második magyar filmje:

Néma kolostor

Báró Eötvös József *Karthausi* című regénye után

Filmre írta: **Dr. Asztalos Miklós**

Monumentális film

Grandiózus szereposztás

Produkción: **Gróf Zichy Géza Lipó**

Külföldi filmjeink:

Fehér vihar

Apáról fiúra

Izgalmas amerikai nagy filmek. A legjobb üzletfilmek.

Főszereplők:

**DOUGLAS FAIRBANKS JR., BASIL RATHBONE
VIRGINIA FIELD, LULI DESTE**

te hát a z

i n d u l

JANUÁR	Egy csók és más semmi Hatodik emelet	To nay Klári, Jávor Pál, Rajnay Gábor Janine Darcey, Pierre Brasseur
FEBRUÁR	Balkezes angyal Enyhítő körülmény András Mire megvirrad	Tabódy Klári, Jávor Pál, Mály Gerő Michel Simon, Arletty Páger Antal, Szörényi Éva Jenn Gabin, Jules B rru, Arletty
MÁRCIUS	Ucca bolondja Tűzmadár	Charles Laughton, Vivien Leigh Lázár Mária, S mlay Artur, Kiss Ferenc
ÁPRILIS	Szökik a kislány	Bach
M A J U S	Moulin Rouge	Lauren Barcoux, René Dary

A most érkezett UNITED ARTISTS filmek

Intermezzo

L eslie Howard
Ingrid Bergman

Egymásért. . .

Carole Lombard
James Stewart

MESTER FILMET GYÁRT A MESTER FILM

Itt

a 100-ik Warner-mondat!

A 100 pengős Warner-pályázat nyertese:

Grawatsch Ottó

Tíz héttel ezelőtt kezdtük el az izgalmas és érdekes szellemi tornát, amit a filmszakma Warner-pályázat néven emleget. A tíz hét alatt sok-sok levél érkezett, amely azt bizonyítja, hogy a filmes társadalom nem nélkülözi az ötletességet. Most, amikor lezárjuk a pályázatot egy szakértő zsüri elé terjesztettük a száz mondatot. A zsüri tagjai: **zengővári Forray Iván**, a Scala Filmszínház igazgatója, **dr. Gyárfás Gyula**, a Simplon Filmpalota igazgatója és **Dékány András**, az Uj Magyarság filmrovatának vezetője voltak, akik egyöntetűen **Grawatsch Ottónak** ítélték oda a Warnerék 100 pengős jutalmát.

91. Warner-film nélkül talán megússza a szezont, Warner-filmmel kint van a vízből.
92. Egy kis mozis-számtan:
Jó reklám + telt házak + siker + teli kassza —
— rizikó = Warner produkció.
93. Előre ihat a medve bőrére, — ha Warner-kötés van a zsebében
94. Nem kell már a kincset a földből bányászni — elég ha Warner-filmet köt.
95. A PÉNZ utjai titokzatosak. — de egy biztos: abba a moziba jár, ahol Warner-filmet játszanak.
96. A filmfronton a Warner a hadvezér.
97. Tábla:

FIGYELMEZTÉS:
Warner-kötésnél ajánlatos, ha bővített pánccsokrányt.

98. A mozik nagyétlapján a Warner film a csemege.
99. Száz szónak is egy a vége:..
Warner-filmre dől a pénz be!

**100. EGY WARNER — FILM — JÓ ÜZLET,
KÉT WARNER — FILM — SZANÁLÁS
WARNER — SEZONKÖTÉS — FŐNYEREMÉNY!**

Grawatsch Ottó
Budapest, József-körül 71

A pályázat legértékesebb tanulsága az, hogy minden héten bebizonyosodott, hogy a Warner cég az egész szakmában közszeretetnek és nagy megbecsülésnek örvend. Ez a pályázat még közelebb hozta egymáshoz a Warner céget és a magyar filmszakmát

Kellemes ünnepeket kíván

WARNER BROS

Budapest, VIII., József-krt. 30—32. sz.

Mindenki mást szeret

Irtó: Thury Lajos
Zene: Fényes Szabolcs
Rendezte: Balogh Béla
Segédrendező: Ranódy László
Főszereplők: Uray Tivadar, Szilágyi-Szabó Eszter, Déry Sári, Bókay Ferenc, Makláry Zoltán, Petheő Attila, Gárday Lajos, Lázár Tihámér, Ungvár **Gyuszi**
Beszél: magyarul
Gyár: Hunnia
Gyártotta: MIF
Gyártási vezető: Matolay Géza dr.
Felvételek vezetője: Renner Endre
Kép: Makay Árpád
Hang: Lázár István
Összeállította: vitéz Paál Lajos
Diszlet: Kokas Klára
Segédoperatőr: Wrana Rudolf
Állófényképész: Inkey Tibor
Scripter: Jellinek Imre
Hangrendszer: Tobis-Klang
Hossza: 2505 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: MIF
Bemutatta: Uránia, december 12

*

Horváth Gábor orvos, áldozatos apostol-munkával küzd a falu szociális és egészségügyi viszonyaiért. A falusiak maradására elleni küzdelemben egyedüli támasza a zöldkeresztes nővér: Jolán testvér. A védőnőnek ellentéte az orvos felesége. Nem érti meg férjének magasztos célkitűzéseit. A falusi életbe nem tud beleilleszkedni és férje harcát még hisztériás kitörésekkel nehezíti. Az unatkozó asszony flörtöl a fiatal gróffal. A faluba felvételekre érkező amerikai filmszínész elcsavarja a színésznői karrier után vágyódó asszonyt. Otthagya férjét. Az orvost a nagy csapás nemtörődöm-fásultságba kergeti. A morfium és az ital már-már elnémitának lelkiismeretének szavát, ha nem volna erősebb hivatás- és kötelességtudása. A súlyos lelki viharok után az orvos Jolán testvér mellett találja meg életé igazi célját, a felhők eloszlanak, a nap ontja ragyogó sugarait a magyar falura.

*

Az újabb magyar szociális intézmények egyik legjelesebbjének, a zöldkeresztes mozgalomnak propagálására készült ez a film, amely igen érdekes történet keretében állítja szembe a falú elmaradott népét a mai orvossal. Nemes tendenciája miatt megérdemelné ez a magyar újdonság, hogy kötelezően mutassák be főleg a vidéken, de a legeldugottabb falvakban is. A film női főszereplője, Szilágyi Szabó Eszter sokat fejlődött első filmje óta, de megvagyunk győződve arról, hogy ebben a szuggesztív megjelenésű, dekoratív szépségben még sok olyan rejtett kincs van, amelyet sem ő nem tud felszínre robbantani, sem a rendező nem képes belőle kiadni. Merev passzivitása kétségkívül egyéniségét jellemzi, ha azonban ezt itt-ott sikerül megtörni, úgy kétségtelen, hogy Szilágyi Szabó Eszter egyszerűen a legnagyobb magyar filmsztárok élére kerül.

V. D.

Igen tisztelt üzletfeleinek
kellemes

karácsonyi ünnepeket kíván
G Á R D O N Y I S Á N D O R,
a **HUNNIA FILMGYÁR FILM-
ELHELYEZŐ IRODÁJÁNAK**
képviselője.

PEGAZUS FILMGYARTÓ

ÉS FILMKÖLCSÖNZŐ KFT.

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 7. TELEFON: 225-405

A FÓRUM FILMSZINHÁZ

egy hónapi táblás háza után a budapesti utánjátszó színházak egész sora körötte le a világhírű magyar író színművének filmváltozatát:

Hazajáró lélek

Írta: ZILAHY LAJOS

Zene: POLGÁR TIBOR

Főszereplők: Karády, Páger, Somlay, Csontos, Mály, Vaszary Piroska, Pethes Sándor

KÉSZÜLŐ ÚJ MAGYAR FILMÜNKNK IDEIGLENES CÍME:

EGY TÁL LENCSE

Ezt az eredeti magyar filmvígjátékot két kitűnő magyar író:

TERSÁNSZKY J. JENŐ és **NAGY LAJOS** írta

Zenét **POLGÁR TIBOR** szerezte

A rendkívül színes és újszerű vidám játék főszereplői:

Karády, Jávor, Csontos, Mály, Pethes Sándor,
Kiss Manyi, Maklár és Juhász József

MEGJELENIK: február havában

Mi hozzuk továbbá az **UNITED ARTISTS** színes filmremekét **KORDA SÁNDOR** rendezésében

A BAGDADI TOLVAJ

című mesejáték a szezon kimagasló eseménye

Főszereplők: **CONRAD VEIDT, SABU, JUNE DUPREZ, REX INGRAM**

Ezekon kívül a német és francia filmgyártás néhány válogatott művészi filmje egészíti ki idei anyagunkat

Lányok a kirakatban

(Botrány az áruházban)

(Grandi Magazzini)

Irta: M. Camerini és I. Perelini

Rendezte: G. Amato

Főszereplők: Vittorio de Sica, Asia Noris

Gyártotta: Era

Beszél: olaszul

Magyar szöveg: Lándor Tivadar

Hossza: 2320 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Kárpát

Bemutatta: Omnia, december 16

*

Zecchi Brunó a Nagy Áruház sofförje az egyik elárúsítónőnek udvarol. A leány, Lauretta, azonban ridegen elutasítja. Szíve ellenére teszi, mert neki is nagyon tetszik a fiú. Epp ezért nagyon fájni neki, hogy Anna, egy másik elárúsító nő kiveti hálóját a fiúra. Végül is Anna, Lauretta füle hallatára meghívja a fiút, hogy menjen vele szelni a havasokba. Éjfélkor találkozni fognak a pályaudvaron. Lauretta nem bírja el a gondolatot, hogy Brunó egyedül ránduljon ki vetélytársnőjével. Zárás után, belopózik az áruházba és sielőnyt vesz kölcsön. Éjfélkor Brunó hiába várja teljes sífelszereléssel Annát. Ez, aki Bertinivel, az áruház személyzeti főnökével van jó barátságban, csak meg akarta nyerni az új sofför barátságát, mert valami okból szüksége van rá. A találkozára nem ment el. Helyette megjelent Lauretta. Brunó roppant megörül s itt végre kibékül a két fiatal lélek. Elutaznak a havasokba. Hazatérve ki is hirdetik eljegyzésüket és Lauretta vissza akarja csempészni a kölcsönvet sielőnyt az áruházba. De elkésett vele... Az áruházban valami lopásnak jöttek nyomára. Vizsgálat indult meg és rájöttek, hogy Lauretta visszahozta a jogtalanul kölcsönvet ruhát. Bertini, a személyzeti főnök, aki erőszakosan udvarol Laurettának, magához hivatja Brunót és közli vele Lauretta bűnét. Brunó erre szakít Laurettával, mire Bertini újra kezdi kísérleteit, hogy Laurettát kedvesévé tegye. Megígéri neki, hogy ha rááll ajánlatára, eltussolja bűnét. Brunó tépelődik barátjának, az áruház éjjeli őrnök társaságában. Egyszerre egy alak surran el előttük. Brunó és az éjjeli őr utána rohannak. Az alak az áruház előtt autóra ugrik, Brunó is beugrik kocsjába s miután másként megállítani nem bírja, mihelyt utaléri, szándékosan összeütközik vele. A két autó zöndremegy, de a szökevényt Brunó elfogadja és megállapítja, hogy az áruházban tolvajbanda működik, amelynek feje Bertini, a személyzeti főnök. Aztán bocsánatot kér menyasszonyától, akit ártatlanul gyanúsított meg. Az áruház igazgatója, aki Brunó elszántasága megszabadított a veszedelmes tolvajbandától, jutalmul gondoskodik a fiatal pár kiházásáról.

*

Ez az új olasz film a kisemberek, az áruházi alkalmazottak életét tárgyalja. Mindenki elfordulható, emberi története közel áll hozzánk, az áruházi tolvajlás pedig izgalmat vegyít a mesébe. Vittorio de Sica német és olasz filmről egyaránt régi ismerősünk. Partnere, Asia Noris, a legnépszerűbb olasz filmszínésznő most mutatkozik be, még pedig előnyösen. A rendező is jól végezte feladatát, bár több szabadtéri felvétel és kevesebb párbeszéd még használt volna a film művészi értékeknek.

K. M.

A szerelem nem szegény

Irta: Orbók Attila dr.

Zene: Kiss Angyal Ernő dr.

Karmester: Vincze Ottó

Rendezte: Ráthonyi Ákos

Segédrendező: Jeney Imre

Főszereplők: Tonnay Klára, Jávor Pál, Mály Gerő, Gózon Gyula, Szaplanczay Éva, Mihályfi Béla, Dénes György, Pethes Sándor, Misoga László, Somogyi Nusi.

Beszél: magyarul

Gyár: Hunnia

Gyártotta: Objectiv

Gyártási vezető: Szalontai Kiss Moklós

Felvételező: Gál László

Kép: Makay Árpád

Hang: Lázár István

Összeállította: Kerényi Zoltán

Diszlet: Vincze Márton

Segédoperátor: Vrana Rudolf

Állófényképész: Inkey Tibor

Scripter: Lénárt Sándor

Hangrendszer: Tobis-Klang

Laboratórium: Kovács és Faludi

Hossza: 2326 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Objectiv

Bemutatja: Décsi, Atrium, december 18
ember 18

*

Gróf Kátay Kázmér búcsúlevelet írt. Az élettől búcsúzik a letört, elszegényedett fiatalember. Állást nem kap. A rangja miatt alantas munkára senki sem akarja alkalmazni. A kávéházban rozoga asztala mellett befejezi búcsúlevelét. Itt ismerkedik meg Pepivel, a furfangos de jólelkű „tengerésszel”. Pepi magával viszi egy uszályhajóra. Pepi ugyanis a dunai „sleppen” lakik. Kázmér, lemond az öngyilkosságról. A búcsúlevelet a Duna hullámai közé dobja. Az uszó papírszeletk között felbukkan egy női fej. Kázmér a vízbe ugrik és kiment a fiatal leányt. Az elalélt nő magához tér és franciás kifejtéssel elmondja, hogy Susannenak hívják, francia nevelőnő és nyomora miatt akart öngyilkos lenni. Susanne is a hajón marad. Susanne és Kázmér között mély vonzalom fejlődik. Közben az a veszély is fenyegeti mindannyiukat, hogy a rozoga uszályt el kell hagyniok és hajléktalanok maradnak, de a ravasz Pepi elhárít minden akadályt. Kázmérnak végre sikerül állást kapnia. Egy öreg úr — nem tudva Kázmér ragját alkalmazza — komornyiknak. Kázmér titokban feleségül veszi Susannét és boldogságuk teljes lenne, de jelentkezik a veszély a gróf volt menyasszonya személyében. Tőle tudja meg az öreg úr is, hogy komornyikja egy — gróf. Susanne elhagyja Kázmért, de Pepi rendbe hoz mindent és az öreg elbocsátja állásából Kázmért, a komornyikot, hogy rangjához méltóan mint — titkárt alkalmazza.

*

Az örvendetesen fejlődő magyar filmgyártás legfrissebb vígjátéka fordulatos, bájos, mulatságos, tehát sikerült alkotás. Különösen abban különbözik a régebbi, szellemeskedő vígjátékoktól, hogy — eltelten azoknak pusztán mulattató céljával — problémát is vet fel. S végül is nemcsak a szerelemlől bizonyítja be, hogy nem szegény, hanem a munkáról is megállapítja ugyanezt. Ráthonyi Ákos ismét igazolta, hogy az új magyar filmgyártásnak egyik legizmosabb tehetsége. A szereplők közül elsőnek Tolnay Klári nevét kell említenünk. Még sohasem volt eny-

nyire közvetlen, kedves, mint a francia kislány szerepében. Mály Gerő a humor területén véserkedik. Tolnaynak Jávor, Málnak Gózon a méltó partnere. Ez a négyes okozza a legtöbb derűs percet abból a gondtalan másfélórából, amelyet a film szerez.

K. M.

Balalajka

Irta: Leon Gordon, Charles Bennet és Jacques Deval

Rendezte: Keinhold Schünzel

Főszereplők: Nelson Eddy, Hajmássy Ilona, Charlie Ruggles, Frank Morgan, Lionei Atwill.

Gyártotta: Metro

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Pacséry László

Hossza: 2812 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Metro

Bemutatta: Corso, Royal Apollo, december 17

*

Karagin Péter herceg és a kozák tisztek hagyományok után a Balalajka-mulatóban karpotolják magukat a taradalmakért. A Balalajkában új énekesnő, Lydia Marakova tűnik fel szépségével és hangjával. Péter udja, hogy Lydia barátságát csak úgy nyerheti el, ha elhallgatja előtte a rangját. Diáknak öltözik és köveit Lydiát. Megismerkedik a lánnyal, sőt arra is módot talál, hogy Lydiát felkeresse otthonában. Lydia apja és fivére forradalmárok, akik gyűlölik Péter apját, Karagin tábornokot. Peter azal férközik bizalmukba, hogy diáknak mondja magát, aki azért jött Szentpetervárra, hogy énekelni tanuljon és a gyönyörű hangú Lydiát elviszi Danchenorffhoz, az opera igazgatójához, aki meghallgatja és szerződteti. Lydia akkor már mélyen és őszintén szereti Pétert, de boldogsága nem tart soká. A fivére, Dimitri szökevényként intéz a munkásokhoz. Megjelennek a kozákok és szétszórják a tunteket. Lydia a kozákok kapitányában rémülten ismer Péterre. A forradalmárok elhatározzák, hogy Lydia első felépését használják fel arra, hogy Karagin herceggel és apjával végezzenek. Péter elmegy Lydiához és bejelenti, hogy kilép a hadseregből, mert feleségül akarja öt venni. Lydia arra kéri, hogy ne menjenek el az operába. Ennek ellenére es. e az egyik páholyban ott ül Karagin tábornok. A tábornok közli a közönséggel, hogy ki-tört a háború. A merénylők ekkor rá-lőnek és megsebesítik. Péternek azonban nem esik baja. Lydia öltözőjébe siet és itt tudja meg, hogy a merénylőket elfogták és magát Lydiát is letartóztatják. Három év telt el. Karácsony este van a lövészárokban. Péter még mindig nem felejtette el Lydiát, akinek — mióta a börtön-ből kiszabadult — rosszul megy sora. A háború után a hercegnek sikerül Párisba menekülnie a forradalom elől: Párisban a régi Balalajka mintájára orosz vendéglo nyílik. Itt énekel Péter is és itt keresi meg kenyerét a régi gárda sok tagja. Az orosz újév estéjén korán be-zárják a mulatót és fényes estélyt rendeznek, melyre csak a régi baráti kör tagjai, a Balalajka barátai hivatalosak. Pé-

ŐSKERESZTÉNY TÖKE
budapesti vagy környéki
mozit venne vagy társulna.
Telefon: 310-903.

ter énekel és énekére legszebb női hang felel: Lydia hangja. A két szerelmes végre egymásra talált, hogy soha többé ne váljon el.

*

Valóban ünnepi film. Minden benne van, ami szem-száj, sőt fül ingere. Meséje egyesíti magában különleges emberi sorok tragikumát, az operett könnyedségét és a történelmi események nagyvonalúságát. Hasonlóképpen változatos a film zenei része is. A legkomolyabb zenétől kezdve a könnyűig, minden műfajnak egy-egy gyöngyszeme gyönyörködtet. A Carmen, Rimszki-Kocsakov Szeherezáde-ja, az Ei uchnyem, a Stille Nacht, valamint a legújabb sláger, az emlékezetes zenésfilmek legnépszerűbb dalaival vetekedő At the Balalaika vonul fel a nagy zenei parádében. Hajmássy Ilona első sztárszerepe a legtöbbszörrel járt. Megjelenésében, különben, hangban egyaránt felveszi a versenyt a legjobbakkal. Nelson Eddynek pedig talán ez a legjobb szerepe. Ének-számai után percekig tartott a taps. Mindent egybevetve: a „Balalajka” méltó párja a Metro régebbi nagy zenésfilmjeinek, a „Vig özvegy”-nek, a „Rose Marie”-nak, az „Orgonavirágzás”-nak vagy a „Nagy keringő”-nek.

K. M.

Egy királynő szive

(Das Herz der Königin)

Rendezte: Karl Froelich

Főszereplők: Zarah Leander, Willy Birgel

Gyártotta: UFA

Beszél: németül

Magyar szöveg: K. Halász Gyula

Hossza: 3016 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: UFA

Bemutatta: Uránia, december 19

*

Stuart Mária, a skótok ifjú királynője, Franciaországból visszatér szülőföldjére, hogy elfoglalja ősei trónját. Országában pártütés fogadja. Mária Franciaországban nevelkedett, katolikus, a skótok

pedig John Knox puritán hitét követik. Szeretettel közeledik népéhez, de visszautasításra talál. A kongón üres trónteremben megjelenik lord Bothwell — és hódolat helyett szerelmet vall az ifjú királynőnek. Mária elfogatja a felségsértőt. Erzsébet angol királynő ravasz tervet eszel ki Skótság leigázására. Kedvelt híveit, a csinos fiatal lord Darnleyt elküldi Mária udvarába. Darnley azonban nem bizonyul Erzsébet engedelmes eszközének, mert első látásra halálosan beleszeret Máriába. A skót lordok egy közeli kastélyban titkos találkozára gyűlnek össze s Mária elfogatásáról tanácskoznak. Darnley elvezeti Máriát a kastélyhoz és a királynő megjelenik a pártütők között. Mária megesküszik, hogy férjhez megy és skót királyt ad népének. Bothwell börtönéhez vágat, hogy férjévé tegye a büszke, daliás főurat, akibe időközben maga is beleszeretett. De Bothwell megszökött, sőt meg is nősült. Felcsigul vette Gordon Johannát, akinek két fivérét Mária apja végeztette ki s aki bosszúért lihegve felajánlja Bothwellnek katonáit. Máriának férjhez kell mennie. Bár szívében Botwell képe él, Darnleynek nyújtja kezét. Darnley mulat, szórakozik, miközben Mária olasz titkára, Riccio segítségével kormányoz. Ricciót egy éjszaka megölik. A nagy kavardásban lovasai élén megjelenik Bothwell és megszökteti Máriát. Várkastélyában szenvédélyes szerelem lázában vergődik a hatalomravágyó Bothwell és az elvakult Mária. Bethwell azonban többet akar, a koronát akarja. Ráveszi az engedelmes eszűközzé szelidült Máriát, hogy királyi férjét, Darnleyt hozza vidéki kastélyából Edingburghba. Mária most már sejtí, hogy Bothwell Darnley életére tör, de már nincs módjában megakadályozni az orgyilkosságot s a vár, amelyben a beteg királyt ápolják, a levegőbe repül. Angliai Erzsébet királynő hadsereget ad Jakab lordnak, hogy annak élén fogja el Bothwellt, a királynőt gyermekével pedig vigye Angliába Mária házasságot köt Bothwelllel, akinek első házasságát a pápa érvényteleníti, mire azonban a násznép elindul a templomból, Jakab seregei elfoglalják a fővárost. Bothwell a veszedelem láttára

gyáván megtagadja szerelmét és királynőjét, mire a pártütők sorsára jut, löhöz kötve vonszolják el. Mária Erzsébet ígéretében bízva, elfogadja a felajánlott menedéket. Az angol királynő ellenben megszegi ígéretét, évek hosszú során át fogvatartja, végül pedig lefejezteti a boldogtalan Máriát.

*

A világtörténelem egyik legkedveltebb témáját, Stuart Mária tragédiáját dolgozza fel az UFA új filmje. A királynő sorsa ebben a legújabb változatában is megindít és lebilincsel. A filmet Carl Froelich, a német Filmkamara elnöke, a német rendezők doyenja rendezte egészen amerikai stílusban és méretekben. Kiállításban kevés európai film veszi fel az új UFA-filmmel a versenyt. Zarah Leander Stuart Mária szerepében királynői jelenség. Willy Birgel lord Bothwell alakítja. Ebben a szerepében is bebizonyítja, hogy a német filmszínháznak ma ő az egyik legmarkánsabb egyénisége. Régen láttunk ilyen szép, művészi, európai történelmi filmet.

K. M.

Árviz Indiában

(The Rains Came)

Írta: Louis Bromfield

Rendezte: Clarence Brown

Főszereplők: Tyrone Power, Myrna Loy, George Brent, Brenda Joyce, H. B. Warner, Maria Ouspenskaja, Joseph Schildkraut, Nigel Bruce, Jane Darwell, H. Travers

Gyártotta: Fox

Beszél: angolul

Magyar szöveg: Szemerjay Dénes dr.

Hossza: 2878 méter

Cenzura: aluli

Kölcsönző: Fox

Bemutatta: Scala, december 19

*

A modern Inida egy kis államában, Ranchipurban él Tom Ransome dúsgazdag angol arisztokrata. Amikor barátjával, Rama Safti őrnagy-orvossal elment az amerikai misszió vezetőjéhez garden-par-

Wj magyar irások

DARVAS JÓZSEF
ÉLINDULT
SZEPTEMBERBEN

Falu és város harca, a mai magyar fiatalság élete egy igazi író meglátásában

DANTE

Fűzve P. 4.80, kötve P. 6.40

IGNÁCZ RÓZSA
SZÜLETETT
MOLDOVÁBAN

1940 magyar irodalmának nagy eseménye — a Balkánra sodort magyarság megrázó regénye

DANTE

Fűzve P. 9.50, kötve P. 11.90

HERTELENDY ISTVÁN
A POZSONYI
HÁROM BARÁT

Három férfisors megható és mulattató kavargása

DANTE

Fűzve P. 1.80, kötve P. 6.50

Erba Odlescalchi
A VAKOK
LÁTNAK

izgalmas korrajz a fiatal kereszténység és a pogányság küzdelméről

DANTE

Fűzve P. 6.60, kötve P. 7.—

tyra, a misszionárius gyönyörű leánya, Fern megkérte őt, hogy szöktesse meg, mert nem bírja a ranchipuri egyhangú életet. Ransome visszautasítja a gyerekesen gondolkozó leány kívánságát és az őrnaggyal a maharadzsa és a maharáni estélyére megy, melyet lord Esketh és felesége tiszteletére rendeznek. Ransome, Lady Eskethben Edwinát, volt szerelmét ismeri fel. Rama őrnagy is megismerkedik Edwinával, aki a fiatal hindu arisztokratában megtalálja igazi szerelmét. A rettenetes szárazság után megindult az esős évszak amelyet egy elementáris erővel kitörő földrengés követett. A földrengés elszakítja a gátakat és Ranchipur viz alá kerül, maga a maharadzsa is és Lord Esketh is életét veszti. A legnagyobb pusztítást azonban a Ranchipur előtti szennyes víz által okozott pestisjárvány okozta. Ezrével hullottak el a tudatlan hindu páriák és Safti őrnagy a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudja elfojtani a járvány terjedését. Új járványkórházat rendez be, ahol munkára jelentkezik a szerelmes Edwina is, hogy Safti őrnagy közelében lehessen a maharadzsa halásos ágyán azt kívánva, hogy a trónon utóda az Európában nevelkedett, modern gondolkodású, de ősrégi hindu főnemesi családból származó Safti őrnagy legyen. Az özvegy maharáni magaköré gyűjtötte barátait és férfiakat megszégyenítő energiával Ranchipur újjáépítéséhez fogott. Tom Ransome is fontos megbízást kapott. Munkatársul a kis Fernt vette maga mellé, akivel benső barátságot kötött és a barátságából szerelem lett. A maharáni nem jó szemmel nézte a fiatal orvos és Edwina között egyre erősebbé szövődő szerelmi kapcsolatot és Ransomeot bizza meg, hogy

Edwinát tapintatosan távolítsa el. Edwina elutazására azonban nem kerül sor. A járványkórházban, ahol új életet kezdve, önfeláldozóan dolgozik, halálos betegséget kap, amely rövid idő alatt végez vele. A járvány megszűnése és az újjáépítés befejezése után sor kerül arra, hogy Rama Safti átvegye Ranchipurban az uralkodást. Az első, aki időelölátat fejezi ki az új uralkodónak, Tom Ransome feleségével, Fern Simonnal, aki Tomnak visszaadta az életkedvét.

*

Louis Bromfield világhírű regényéhez, kiállításban, interpretálásban egyaránt méltó a Fox nagyszabású új produkciója. India káprázatos exotikus mesevilága elevenedik meg a vásznon. A mesészövegen meglátszik, hogy művész munkája. A regény nagyvonalú meséjét megfelelő milióbe helyezni: ez volt a rendező feladata. Clarence Brown a nehéz feladatot bravúrosan oldotta meg. Megtalálta India hangulatát. Az árvízjelenet pedig egyike a legmonumentálisabbaknak, amelyet e téren láthatunk. A színészek közül nehéz bárkit is kiemelni. A főszereplőktől kezdve a legkisebb statisztáig mindenki egyformán a helyén volt, tökéleteset nyújtott. A film minden rangú közönséget meg fog hódítani.

K. M.

Tóparti látomás

Írta: Zsigray Julianna

Filmre írta: Zsigray Julianna és Kalmár László

Zene: Fényes Szabolcs

Rendezte: Kalmár László

Segédrendező: Balogh István

Főszereplők: Jávor Pál, Tolnay Klári, Simor Erzs, Rajnay Gábor, Maklár Zoltán, Solthy György, Berky Lili, Libertiny Éva

Beszél: magyarul

Gyár: Hunnia

Gyártotta: Hausz Mária

Gyártási vezető: Hausz Mária

Felvételező: Lázár István

Kép: Eiben István

Hang: Lohr Ferenc

Összeállította: Kerényi Zoltán

Diszlet: Vincze Márton

Segédoperatőr: Doba János

Allófényképész: Manninger János

Fodrász: Ivanica György

Hangrendszert: Tobis-Klang

Laboratórium: Kovács és Faludi

Hossza: 2752 méter

Cenzúra: felüli

Kölcsönző: Hausz Mária

Bemutatta: Radius, december 20

*

Koltay Iván, a híres szobrászművész megbízást kap arra, hogy mintázza meg az Egészség szobrát. Modellkeresés közben egy este, amint autójával robot az országúton, megköti pillantását egy ódon, titokzatos kastély. A művész fantáziáját annyira megihletti a lakatlanak látszó kastély, hogy megállítja az autót és végigjárja a nagy parkot. Hirtelen egy tó bukkan fel a park évszázados fái között s a tóparti sziklákról egy pompás alakú, ruhátlan, furdózó nő ugrik a vízbe. A szobrász annyira hatása alá kerül a látomásnak, hogy minden körülmények között megmintázza az éjszakai furdózás ismeretlen modelljét. Kibérli a kastélyt, be is költözik és éjszakánként a továbbra is lakatlanak hitt kastély terraszáról figyeli a hűségesen megjelenő furdózó nőt. A nőnek azonban csak alakját látja. Amikor már majd-

nem készen a szobor, elárulják Ivánnak, hogy a titokzatos éjszakai asszony délelőttönként csónakázni szokott a tavon. Iván megismerkedik a csónakázó lánnyal, a szomszédos szanatórium főorvosának leányával: Balázs Annával. Ilyen módon teljesen elkészülhet végre a furdózó asszony szobra. A gyakori találkozások során Iván beleszeret a lányba. Egy viharos éjszakán Iván összetalálkozik különös körülmények között egy másik nővel is és ekkor derül ki, hogy tulajdonképpen ez a nő a tóparti látomás igazi modellje és nem Anna. Ebbe a nőbe is beleszeret. A szobor leleplezése alkalmából nagy garden partyt rendez Koltay Iván. Ezen az ünnepségen mindkét nő szerepet vállal. Anna rájön arra, hogy Iván a másik nővel csókolózik, egy lugasban. Nagy harc indul meg a két nő között. Iván nem tud választani. Hosszú lelki tusa után inkább külföldre utazik, ezt tartja az egyetlen becsületes megoldásnak. Ez az egy esztendő azonban meghozza a megoldást. Ivánban mind erősebben alakul ki az Anna iránt érzett szerelem tisztasága, a másik nő futó emlékként tűnik el szívéből és amikor hazatér, a két szerelmes boldogan talál egymásra.

*

A legtisztább eszményi művészet jegyében született meg meg a gonosza is ennek a filmnek, amely minden lépésben a befejezés végéig az ucsus, magabiztos, büszke, kiváló művészetben készült. Kamar László — ezúton a film vezetésében és legkisebb — konzervatív munkatársa, kivitelezte volt az ironak, Zsigray Juliannának. Ebben a fiatal filmtudósban látjuk a jövő magyar rendezők oriasát, aki teljesen át van utalva filmalkotásba, mesteri szaksággal művészként a filmalkotás végéig utalva esztétikus, ötletnek hangszere. Annára a film mesevilágát, művészetét, művészeit amouja meg ebben is, hogy tana a lélekzetet is timre képzelt el. A legnagyobb perspektiva elott all nemcsak a hazai filmgyártási lenetosegek sikjan, de külföldi vonatkozasan is. Vigyazzunk rá és deatgessuk ezt a keves es nagyon tehesegek impumfordit, mert egy szep napon a szemuies Amerika, ezer naborus nenezseg emehere is ugy „elcuppözza” totunk többi ujvlagi magyar emehere keze hollywoobba, hogy ezre se vesszuk. A film másik erete — bocsanat a sorrendert, de kovetkeznek utana meg masok is — Javor Pal. Csokorra emeherezo temperamentuma, egeszseges mata, rukonszenves joképusge emehere teszi erottünk, hogy ket olyan ragyogó no, mint Tonay Klari es Simor Erzs! majd megnalnak erde. Egyekben ket favorit filmsztárunk szépsége, erakessége sona nem ervenyesült jobban, mint most, amit Eben Istvánnak köszönhetnek velunk egyutt. Ezúttal az operatör is kultove varazsototot, hiven az irói es renezoioi elgonofashoz. Söt: a laboratórium is, amely a legimabb poetikus reszleteket sem hagyta elveszni a technikai sablon utvesztojeben. Meg egyet: Fényes Szabolcs legszép muzsikájával kíserte végig a filmet. Két slageret minden szerelmes dúdolni fogja Pesten. Végereményben pedig ezért a szokatlanul hosszú beszámolónkért Hausz Máriát, a film zseniális gyártási vezetőjét tessék feleslegre vonni. Az ő láthatatlan szelleme lebezi át a meglepően harmonikus sikerült legfrissebb magyar nak érte. Egyekben két favorit filmsztár film minden méterét.

V. D.

Meitner Mór

Magyarország legrégebbi
MOZGÓGÉPKERESKEDELMI
vállalata.

Alapítva: 1907.

Saját gyártmányú erősítő, hangszórók, komplett hangos leadóberendezések, legújabb típusú general javított

vetítő-gépek és gépalkatrészek raktáron.
Modern felszerelésű javítóműhely.

Speciális, nagyteljesítményű tükörlámpák 250 és 300 mm. tükörrel. — Elvállalom vetítő-gépek gyors és szakszerű javítását, filmlaboratóriumi felszerelések tervezését és készítését.

özv. Meitner Mórné

BUDAPEST

József-körút 21. sz.

Tel: 133—877.

Tisztelettel meghívjuk
 1941 január 2-án és 3-án (csütörtökön-pénteken) 11 órai kezdettel

A
R O Y A L A P O L L Ó B A N
 tartandó szakmai bemutatónkra

Bemutatóra kerülnek:
 A Magyar Színház legnagyobb sikerű műsordarabja
 Szilágyi-Eisemann operettje

T O K A J I A S Z U

Rendezte: **BÁNKY VIKTOR** Gyártásvezető: **CSEPREGHY BÉLA**

Főszereplők:

*Fedák Sári, Bordy Bella, Erdélyi Mici, Kéry Panni, Pálóczy László,
 Bilicsi Tivadar, Pethes Ferenc, Bihary József, Mihályffi Béla*

A FRANCIA FILMGYÁRTÁS REMEKE

Zola világhírű regénye „**ÁLLAT AZ EMBERBEN**“
 (LA BÊTE HUMAINE) nyomán készült

F E K E T E A S S Z O N Y

Rendezte: **Jean Renoir**

Főszereplők: **Simone Simon, Jean Gabin**

A szezon első és egyetlen GABIN-filmje

Örömmel jelentjük, hogy megérkezett és rövidesen bemutatásra
 kerül: Frank Capra mesteri rendezésű filmje

I G Y É L N I J Ó (YOU CAN'T TAKE IT WITH YOU)

Főszereplők: *Jean Arthur, Lionel Barrymore, James Stewart*

A MANDERLEY HÁZ ASSZONYA (REBECCA)

Főszereplők: *Joan Fontaine, Laurence Olivier*

FIATALSÁG - BOLONDSÁG (THE YOUNG IN HEART)

Főszereplők: *Janet Gaynor, Paulette Goddard, Douglas Fairbanks jr.*

3 amerikai világfilm

CSEPREGHY FILMFORGALMI ÉS KERESKEDELMI KFT.
 BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 9-11 TELEFON: 22-10-22

Nemzetközi amatőrfilmezők bemutatója Budapesten

Az amatőrfilmesek nemzetközi szövetsége, az UNICA a háborús viszonyokra való tekintettel az 1940. évi nemzetközi versenyt Stockholmban helyett a jobban megközelíthető Budapesten tartotta. A verseny november 26-án kezdődött és a hó végéig tartott. Négy nemzet vett részt: a német, az olasz, a svéd és természetesen a vendéglátó magyar. Az UNICA nemzetközi versenyén és a Szent István Kupán a négy nemzet 41 filmmel vett részt. Ezeknek a filmeknek legnagyobb része színes volt, úgy, hogy az idei versenyek a színes film jegyében folytak. Az elsőseget mindkét vonalon a legnagyobb filmkultúrájú német amatőrök vitték el. A további sorrend: Magyarország, Svédország, Olaszország.

A díjnyertes filmekből december 12-én, csütörtökön sajtóbemutatót rendezett a Magyar Amatőrfilm Szövetség. Hét film szerepelt a műsoron, egy kivételével valamennyi színes és valamennyi ékes bizonyítéka a film művészetének. Az előadás előtt *Scsigulinszky* Károly főtitkár ismertette a verseny eredményét és a bemutatásra kerülő filmeket. Az értékes filmműsor Walter Bever német amatőr *Sehnsucht nach Wintersonne* című filmjével kezdődött, mely káprázatos színes felvételekben adta vissza az Alpesei téli panorámáját. Hasonló zsánertű volt A de *Francisco* filmje, a *Fiore sulle Dolomiti* is. Ugyancsak a természet szépségeiből vette felvételeinek tárgyát H. *Wagula* professzor a *Wanderer* című film alkotója. A lémetek még két filmmel szerepeltek a műsoron. Az egyik, a *Rottenburg ob der Tauber* című régi, német kisváros életképét adja; a másik játékfilm, címe *Lied der Landstrasse*, készítője Georg *Wassmann*. Ez a film nyerte a Szent István kupát. Tökéletesen filmszerű kifejezésével valóban mesze kiemelkedik a többi itt bemutatott külföldi film közül, ami nagy szó, mert azok is magas művészi fokon állnak.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy a magyar amatőrök reprezentáns filmje semmivel sem marad el a díjnyertes német film mögött. A film címe *Aqua vitae* és oldalakat lehetne érdekességéről teleírni. Főszereplői — bábuk. Felvételzője, *Vásárhelyi* István: 35.000 expozíciót végzett és ezt a hatalmas munkát két nap alatt teljesítette, hogy a film a versenyre készen álljon. A film története nagyon érdekes. Ezen a téren összehasonlíthatatlanul felette áll a többieknek. 1700-ban játszódik a mese. Egy tudós véletlenül ráakad az élet vizének titkára. Lázus munkába kezd, sikerül is az „aqua vitae”-t előállítania. Egy kiterített halotton ki is próbálja, de a halál közbelép, mert nem szabad kísérteni a lehetetlent. Ez dióhéjban a meseje ennek a művészi, teljesen filmszerű kis színes keskenyfilmnek, amely méltóan érdemelte a nemzetközi zsűri kitüntetését és a bemutató közönségének tapsait. Még egy svéd film is szerepelt, a *Fischerleben* című színes életkép.

A sajtóbemutató, amelyen izelítőt kaptunk a Magyar Amatőrfilm Szövetség hatalmas és minden tekintetben eredményes munkájáról, a legteljesebb siker jegyében folyt le.

HIREK

JÓZSEF FERENC KIRÁLYI HERCEG A FILMIRODÁBAN

Vitéz dr. József Ferenc királyi herceg és Anna főhercegasszony újszülött kisfiának keresztelőlőjéről, amelyet a főhercegi palotában a kormányzói pár jelenlétében Serédi Jusztíán dr. hercegprímás végzett, a Magyar Filmiroda filmfelvételeket készített, amelyek azóta már meg is jelentek a híradófilmszínházakban. A királyi herceg és hitvese a film nyilvánossághozatala előtt megnézte a felvételeket a Magyar Filmiroda vetítőjében és felhasználta az alkalmat arra, hogy megtekintse a gyár műtermében készülő *Eladó birtok* című film forgatását, amelyet Bánky Viktor rendez. A királyi hercegnek és hercegasszonynak, aki *Ollinger* Béláné társalkodónő kíséretében érkezett, Tórey Zoltán dr. vezető igazgató a műteremben bemutatta Bánky Viktor rendezőt, valamint a forgatott jelenet szereplőit: Páger Antalt és Dajbukát Ilonát.

OLASZ-MAGYAR FILMTÁRGYALÁSOK

Az olasz-magyar kapcsolatok kimélyítése céljából Budapestre érkezett Barone dr., a Luce vezérigazgató-helyettese, valamint Imperioli örgróf, az E. N. I. C. külföldi osztályának vezetője, akik a magyar filmpiacot tanulmányozták abból a célból, hogy a jövőben lehetőleg több olasz film jelenjék meg a magyar piacon. Együttal biztosítani akarják azt is, hogy csak arra alkalmas olasz filmek kerülhessenek a magyar piacra és így gyenge olasz filmek ne ronthassák az olasz filmgyártás hírnevét.

A „KELET FELÉ” SZÓFIÁBAN

Jungert-Arnóthy Mihály magyar követ, a követség személyzete, a szófiai magyar kolónia és meghívott bolgár előkelőségek jelenlétében mutatták be Szófia egyik nagy mozijában a *Kelet felé* című magyar filmet, amelynek jeleneteit élénk érdeklődéssel kísérte a nagyszámú közönség. Egyes képeket, így például azokat, amelyek Magyarország Kormányzóját ábrázolták csapatai élén, vagy a magyar zászló kitűzését az új határállomásokon, lelkes éljenzés és meg-meg-újuló taps fogadta.

RIGÓ JANCSI MAGYAR FILMRE KERÜL

Kétségtől a még nyilvánosság elé sem ért, de lábon már korábban külföldre is eladott és az idei lillafüredi *Filmhéten* olyan kitűnő eredménnyel vizsgázott *Dankó Pista* című magyar film ösztönözte a gyártó Mester filmvállalatot arra, hogy legközelebbi újdonságának hősét ismét a magyar nótafa egy másik halhatatlan mesteréről mintázza. Így került a cég választása a kalandos életű Rigó Jancsi-ra, akinek filmjét szintén Jávor Pál fogja alakítani Kalmár László rendezésében. Érdeklődésünk szerint ez a még teljesen embrionális állapotban lévő magyar film is lábon kelt el a külföldön olyan áron, amire magyar filmnél még nem volt példa.

FILM A THOMKA-FÉLE KASZÁRÓL

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület műszaki szakosztálya Szabó Gusztáv, egyetemi tanár országyűlési képviselő elnöklésével gyűlést tartott, amelyen Kunzl Ede egyetemi tanár A mezőgazdasági gépmunkás szerepe mai helyzetünkben címmel szabadelőadást tartott. A rendkívül érdekes előadáson Thomka Zoltán ny. huszárezredes bemutatta immár híressé vált sajtóképzőművészi kaszáját, majd levetítették a már a Magyar Világhíradóból is ismert kaszágörök munkájáról készült filmet, mely igazolta, hogy a Thomka-féle kaszával az arató 30-42 százalékos erőmegtakarítást ér el. Az új magyar kaszatalálmány iránt egyébként már a külföld is, különösen Németország, erősen érdeklődik.

RENNARD BÉLA AZ UFA CÉGVEZETŐJE

Ötödik éve vezeti az *Uránia Filmszínházat* igazgatói minőségben Rennard Béla, a magyar filmélet egyik legrégibb gyakorlati és elméleti értéke; aki különösen az utóbbi esztendőkből tünt ki agilitásával a kamarai mozgalmak terén. A vezetése alatt álló *Uránia Filmszínházat*, Rennard Béla évről-évre fejlesztette ületmenetében és kultúr színvonalát síkjain. Amikor hetekkel ezelőtt Tamásy József, az Ufa kölcsönosztályának vezetője megvált a vállalatától, Rennard Béla foglalta el a helyét, amelyen most cégvezetői minőségben véglegesítették. Megérdemelt újabb előléptetésben részesült Rennard Béla, aki új posztja mellett természetesen továbbra is igazgatója marad az *Uránia Filmszínháznak*.

PANTHEON ÚJDONSÁGOK

BEREND MIKLÓSNÉ: Boszorkánytánc 1918—1926.
A trianoni béke béklyójában vergődő Magyarország regénye. 472 oldal. — Ára: füzve P 4.80, kötve P 6.40

CSÁNYI GYULA dr.: Egy fiatal orvos feljegyzései
Az orvos és a beteg közötti lelki kapcsolatok rejtélyéről lebbenti fel itt-ott a fátylat ez az érdekes könyv. 328 oldal. — Ára: füzve P 4.20, kötve P 5.60

SINCLAIR LEWIS: Egy amerikai színész
A Nobel-díjas nagy amerikai író legrégibb regénye. 368 oldal. — Ára: füzve P 4.80, kötve P 6.40

JULES ROMAINS: Verdun előtt
A világháború legvéresebb frontjának izgalmas élete 288 oldal. — Ára: füzve P 4.20, kötve P 5.60

FRANZ WERFEL: Az elsikkasztott menyország
Egy osztrák urasági szakácsnő tragikus és áldozatos élete. 304 oldal. — Ára: füzve P 4.20, kötve P 5.60

Megjelent elsőidei magyar filmünk:

Tópartilátomás

ZSIGRAY JULIANNA költői filmműve

Filmre írták: Zsigray Julianna és Kalmár László

Rendezte: Kalmár László - Kép: Eiben István

Hang: Lohr Ferenc - Zene: Fényes Szabolcs

Főszereplők:

Tolnay Klári, Simor Erzsé, Jávor Pál

Az irodalom és művészet jegyében született film ünnepi eseménye a megújított magyar filmkultúrának

A legragyogóbb siker jegyében mutatta be a
RÁDIUS FILMSZÍNHÁZ

Most készül második magyar filmünk:

Elnémult harangok

RÁKOSI VIKTOR patinás regénye

Filmre írta: Hunyady Sándor

Rendezte: Kalmár László

Főszereplők:

Kiss Ferenc, Nagy István, Lukács Margit

Az erdélyi havasok tiszta levegőjében játszódó történet felejthetetlen emléke a magyarság egy töredékének. Várakozással néz bemutatója elé a szakma február havában

HAUSZ MÁRIA Filmkölcsönző és Filmgyártó kft.
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET
KÖRUT 9-11. TEL.: 225-206

GYERMEKVÉDELMI FILM

Az Országos Közegészségügyi Intézet, amelynek működéséről a multban a Magyar Világhíradó már több ízben közölt kisebb riportokat, elhatározta, hogy közérdekű munkásságáról hosszabb filmfelvételekkel is tájékoztatja a nagyközönséget és ily módon széles körben hívja fel a figyelmet a modern higiénia és gyógykezelés fontosságára az állam életében. Az első 300 méteres rövidfilm a napokban készült el *Bölcsőtől az iskoláig* címmel. A film a gyermekek szakszerű gondozását mutatja be a születéstől hat éves korig. A filmet, amely a közeljövőben jelenik meg, megtekintette a Közegészségügyi Intézet vezetője, Johann Béla dr. államtitkár, valamint Tomcsik Gábor dr. egyetemi tanár és Faragó Ferenc dr., a Közegészségügyi Intézet osztályvezető orvosa is, aki egyébként a film felépítését kidolgozta és a felvételeknél is állandóan jelen volt. A Cserépy László rendezésében készült film felvételeit Nagy László készítette.

KÖNYV A DONALD-KACSÁRÓL

Walt Disney filmfigurái közül sorrendben először a Miki egér, majd a három kis malac, később a Hófehérke, újabban pedig a Pinocchio és a Donald kacsa került be az irodalomba. Az eredeti rajzokkal illusztrált könyveket valósággal szétkapkodja a közönség, felnőttek és gyermekek egyaránt. A Donald kacsa néven jólismert és kedvelt Disney-figuráról szóló könyv díszes kiállításban a Palládus kiadásában jelent meg Altay Margit fordításában számos eredeti képpel.

A „KÉK MADÁR” KÖNYVALAKBAN

A Fox filmgyár idei leghatalmasabb színes alkotásának, a Maeterlinck költői mesejátékából készült Kék madár előfutárjaként az elmúlt héten megjelent a film regényszerű feldolgozása Kálmán Jenő finom átültetésében. A Sztár című filmmagazin izléses kiállításában piacra került könyvet Hauswirth Magda rajzai díszítik.

MIF BEMUTATÓ

December 19-én, pénteken délelőtt tartotta a MIF szakbemutatóját, melyen először a mult héten színre került *Mindenki mást szeret* című magyar újdonságot látta a meghívott közönség. A megérdemelt sikerrel bemutatásra került film után a *Pillangókisasszony szerelme* című és az idei velencei filmversenyen első díjat nyert olasz filmet láttuk, amely Carmine Gallone mesteri rendezésén és Maria Cebotari főszereplő klasszikus játékán keresztül az új olasz filmkultúra egyik reprezentáns hirdetője. Puccini zenéjének filmreprodukciója külön élményt jelent a filmen, amelynek értékeit a szakbemutató közönsége percekig tartó tapssal honorálta.

HÁZASSÁG

Kiss Béla, a Magyar Filmiroda kitünő fiatal operatőre aki számos jólsikerült filmriportjával a Magyar Világhíradóban tűnt fel, december 14-én kötött házasságot a nyiregyházi római katolikus templomban Bálint Dániel úrleánnyal.

JUGOSZLÁV-MAGYAR FILMTÁRSASÁG

Hír szerint a jugoszláv-magyar barátsági szerződéssel kapcsolatosan tárgyalások folynak jugoszláv-magyar filmtársaság megvalósítására, amely főleg a heti filmhíradók tekintetében kíván együttműködést kifejteni.

LOHR FERENC TANULMÁNYA A TÁVOLBALÁTÁSRÓL A FILM-MEL KAPCSOLATBAN

Feltűnéstklto nagy tanulmánya jelent meg Lohr Ferencnek, a Hunnia Filmgyár hangmérnökének a *Természettudományi Közölny* november 11-iki számában. A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel a cikkből 12 oldalas különnyomat készült 13 szemléltető illusztrációval.

A „SZÉPMŰVÉSZET” KARÁCSONYI SZÁMA

A szokottnál bővebb terjedelemben, újra pompás színes melléklettel jelent meg a Szépművészet karácsonyi száma Mariay Ödön és vitéz Nagy Zoltán szerkesztésében. A számos művészeti tanulmány közül a filmgyártás illetékesének figyelmét felhívjuk Márkus László A színpadi díszlet című cikkére, melyet nyolc illusztráció szemléltet.

AZ UNIVERSAL BUDAPESTEN SZÉKELT EURÓPAI KÉPVISELŐJE NEW YORKBAN

Földes Lajos vezérigazgató, a newyorki Universal Budapest székelt megbízottja, aki a filmgyár európai ügyeit intézte, központja kívánságára, New Yorkba utazott és a jövőben onnan fogja eddigi munkakörét ellátni.

FILMRIPORT-MATINÉ A ROYAL APOLLÓBAN

Január 5-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Royal Apollóban vitéz Dezséry Endre, a Magyar Filmiroda kölcsönosztályának tisztviselője és a *Vitézek Lapjának* h. szerkesztője, diákok részére filmriportmatiné rendez, amelynek keretében Cserépy László filmrendező érdekes előadást tart a filmgyártás titkairól. Az érdekesnek ígérkező matinén a következő filmek kerülnek bemutatásra: *Falu végén kurtakocsmá, Honvédeink sí-kiképzési Kárpátalján, Kincsen Erdély, Porcellán, A magyar rajzok, A munka akrobatái* és néhány színes rajzfilm meg új világhíradók.

HÁZASSÁG

Ifj. erdőbaktai Gottesmann Ernő, a Magyar Filmiroda játékfilmgyártási osztályának műtermi főnöke házasságot kötött O'Egan Viola úrnővel.

TAMÁSY JÓZSEF FILMVÁLLALATOT ALAPIT

A filmszakma régi és érdemes tagja, Tamásy József, aki nemrégén vált meg az Ufa kölcsönosztályának vezetésétől és előzőleg hasonló minőségben a Metro cégnél működött tíz éven át, mint értesítünk, filmgyártó és filmkölcsönző vállalatot alapít.

ÉRDEKES KULTÚRFILM A KÉT HIRADÓMOZI KARÁCSONYI MŰSORÁN

A külföldi kultúrfilmek idei légiójából kiemelkedik az a *Julotta* című újdonság, amely a svéd istentisztelet érdekes szerzetartását mutatja be. A Kormos Miklós filmkölcsönző vállalatában megjelenő kultúrfilm a főváros híradómozija tűzte karácsonyi műsorára.

KESKENYFILM-TANFOLYAM NYILIK

A Budapesti m. kir. áll. mechanikai és elektromosipari szakiskolán (Budapest, VIII. Tavaszmező-u. 15.) 3 hetes keskeny mozgófényképzésművelői és gépezetkezelői tanfolyam nyílik meg. Elegendő számú jelentkező esetében úgy a gépezetkezelői, mint az üzemvezetői szakot megnyitják. Az előadásokat a nappali órákban egész napon át tartják. Az üzemvezetői és a gépezetkezelői szakot csakis külön-külön lehet elvégezni. A tanfolyamra a tanfolyam elnökehez intézett és a tanfolyam igazgatóságánál legkésőbb 1941. évi január hó 7-én déli 12 óráig benyújtott 2 pengős okmánybélyeggel ellátott folyamodványban lehet jelentkezni. Felvételi és tandíj címén 35 pengő fizetendő. Érdeklődni lehet a tanfolyam igazgatóságánál (Budapest, VIII. Tavaszmező-u. 15.) Érdeklődőknek tájékoztatót küld a tanfolyam igazgatósága.

PINOCCHIO-KÖNYVLÁZ BUDAPESTEN

A premierjének külsőben álló *Pinocchio* film, amelyet az RKO égisze alatt Walt Disney készített színes eljárással, a magyar könyvpiacra valóságos *Pinocchio*-könyvlázat idézett elő. Az elmúlt héten már a harmadik könyv jelenik meg olasz mesevilág híres figurájáról, az élő fabábúról. Ez a legújabb *Pinocchio*-könyv egyben a legterjedelmesebb is és a *Nova* kiadásában, Gáspár Miklós fordításában, 110 rajzzal illusztrálva jelent meg, mint teljes magyar kiadás.

ÚJ, MODERN,
DE KIFOGÁSTALAN
ÉS HASZNÁLT,
GÉPHÁZI
BERENDEZÉSEK

Alkalmi vételek.

Felszerelési cikkek, alkatrészek, vetítógépek, hangos vetítővászon megbízható beszerzési forrása.

VÉTEL ÉS CSERE.
VIDÉKI MOZGÓK
KÉPVISELETE (filmkötés)

Kérjen ajánlatot!

FILMHANG
Adler Ferenc mozgószínház
berendezési vállalat.
Budapest,
VII., Erzsébet-kr. 9—11. sz.
(New York-palota)

Telefon: 225—759.

Minden akadályt leküzdve

megérkezett az
UNIVERSAL
teljes anyaga
1940-41

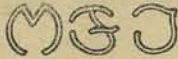
évi végleges programunk:

<i>Választon</i>	Deanna Durbin Kay Francis
<i>Inkák kincse</i>	Douglas Fairbanks jr. Joan Bennett
<i>Udvari bál</i>	Deanna Durbin Robert Cummings
<i>Álarcos lovas</i>	Kay Francis Randolph Scott
<i>Hét bűnös</i>	Marlene Dietrich John Wayne
<i>Bérelt feleség</i>	Rosalind Russell Brian Aherne
<i>Argentínai éjszakák</i>	Ritz Brothers Andrew Sisters
<i>Láthatatlan ember</i> <i>repriz</i>	Claude Rains William Stuart
<i>Fegyverre!</i> <i>repriz</i>	Louis Trenker Luise Ullrich

Universal Film Rt. Budapest, VIII., Népszínház-u. 21.

HIRADÓK

877. sz.

1. Ipari függővasút Svédországban. (Svensk)
2. Szerencsés végű baleset a Keletinél. (M. F. I.-Horváth)
3. Csáky István gróf Belgrádban. (Artistic-M. F. I.-Megyer)
3. Első havas vasárnap Budapesten. (M. F. I.-Nagy L.)
5. Ferencváros-Gradjanski mérkőzés. (M. F. I.-Horváth)
6. „Szegedtől-Zágonig” nagygyűlés. (M. F. I.-Somkúti Zsabka, Megyer, Marton)

64. sz.

1. Japán-kínai háború.
2. Spanyol könyvkiállítás.
3. Sí-tréning — si nélkül.
4. Elsüllyedt hajók kiemelése.
5. Francia vasutas-utászok segítségével a tervbevelt időpont előtt állították helyre a páris-strassburgi vasútvonalat.
6. Munkástelep-építés Linz mellett.
7. Jubilál a német rádió.
8. Németország karácsony ünnepére készül.
9. Német hegyitüzérség gyakorlatozik a stájer hegyekben.
10. Készen állnak a német harcirepülőgépek az Anglia elleni repülésre.

XIV. évf. 50. sz.

1. A Főméltóságú Asszony a Nemzeti Szalonban megnyitja az erdélyi házi-ipari kiállítást.
2. Gyermek sétavonata Svájcban.
3. Tüdős Klára magyaros ruhaterveinek bemutatója.
4. Svájci lövészek versenye.
5. Egy vasuti kocsi kiszaladt a keleti pályaudvar homlokzatán.
6. Leszakadt egy 800 méteres függőhid Tacomában.
7. A japán császár flottaszemlét tart a dinasztia 2600 éves évfordulóján.

8. A Queen Elisabeth óceánjáró elhagyja Amerikát.
9. Franco tábornok a falance elhunyt alapítójának emlékünnepe.
10. Rooseveltt és Willkie is szavaztak az elnökválasztáson.

47. sz.

1. A japán kultúra hatása Kinában.
2. A Capo Teuladai tengeri útközetben résztvevő olasz hajóegységek sértetlenek.
3. Dubat csapatok harca Kenyában.
4. Az olasz király megnyitja az olasz akadémia 12-ik évét.
5. A romániai földrengés.
6. Olasz-magyar labdarúgó mérkőzés Genovában.
7. Amerikai képek.

48. sz.

1. Mária-ünnep Rómában.
2. Az új japán nagykövetet ünnepélyesen fogadják az olasz fővárosban.
3. Kép- és szobor-kiállítás Tokióban a japán birodalom alapításának 2600. évfordulóján.
4. Tullio vezényel a római Opera megnyitóján.
5. Sebesült német katonák üdülnek a liguri tengerparton.
6. Hajózás ár ellen, üzemanyag nélkül.
7. Az olasz külügyminiszter látogatása Berlinben.
8. Új teniszjáték Floridában.
9. Olasz bombavető indulnak Anglia felé.

LAPSZEMLE

A HÍD:

1940. XII. 13. Beszélts István dr.: Magyar filmgyártók: most vagy soha!

A MAI NAP:

1940. XII. 13. Itélt a bíróság „A pénz beszél” című film jogbitorlási perében (Elutasította a Bárd-cég keresetét, mert „a pénz beszél” általános szólásmód)

1940. XII. 17. Életjáradék fizetésére marasztalta a Kúria az Uránia mozi (Ki felelős a mozi látogató felírónó súlyos balesetért?)

A NÉP:

1940. XII. 12. (Vigyázó): Kevesebb, de jó magyar filmet kell gyártani! (Aladárak takarják a zsidót)

ESTI UJSÁG:

1940. XII. 9. Nem emelték fel a külföldi filmek behozatali kontingensét (MAGYAR FILM 1940. XII. 7-i számából)

1940. XII. 17. 50 székely IFI első magyar filmje.

FÜGGETLEN MAGYARORSZÁG:

1940. XII. 16. Békeindítvány a mozi-fronton dúló női kalapharcban.

MAGYAR NEMZET:

1940. XII. 10. E. Gy.: A reprimand-filmekről fanyalgó közönség az egész világon várja a magyar filmeket!

1940. XII. 13. Castiglione Henrik Bajdabba repül a Metro és a Slúger amerikai filmjeiért. —Gábori Árpád: Erzsébet és Essex

1940. XII. 14. Hollywoodban mártírtájk a sztárok és rendezők fizetését (120.000 dollárt kap a leghíresebb sztár és 300.000 dollárt a legdivatosabb rendező).

1940. XII. 17. Castiglione Henrik jánuárban repül a Bagdadban rekedt amerikai filmekért.

NÉPSZAVA:

1940. XII. 8. Hangosfilm Budapestről a 2000 éves jüddévárosról.

ORSZÁGJÁRÁS:

1940. XII. 13. A főváros a jövő évben 100.000 pengőt fordít a filmoktatás fejlesztésére.

PESTI UJSÁG:

1940. XII. 14. —oro—: A korszellem, a magyar filmgyártás és a cenzúra.

1940. XII. 17. Castiglione úr Bagdadba repül . . .

SZÓZAT:

1940. XII. 16. Miért van vigjáték-címe a legkomolyabb magyar filmnek?

UJSÁG:

1940. XII. 11. A mozik és filmkölcsonzők közgyűlése.

1940. XII. 12. Hogyan lett Hajmássy Ilonából Lona Massey?

ÜNNEP:

1940. XII. 1. Csillagvizsgáló (Az elnökválasztás filmszínésznőkortese. Gondok egy új filmszínésznőkörtese. Garbo névet . . . Furesa foglalkozás.)

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt. nyomdájában

Felelős üzemvezető: Molnár József

Kellemes karácsonyi ünnepeket

kíván

szervezősége és
kiadóhivatala

**KELLEMEKES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS
BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁN**

**A
MAGYAR FILMIRODA RT.**

DECEMBERBEN MEGNYILT

KOLOZSVÁRI KIRENDELTSÉGE

Híradó-, kultúr-, oktató-
és reklámfilmkészítés

Mindennemű szakmai
megbízatás gyors
végrehajtása

Pénzbeszedések
szakszerű lebonyolítása

Gyors filmszállítás a haza-
tért erdélyi területen

Filmtárolás a legmoder-
nebb raktárhelyiségekben

Szakszerű filmkezelés és
állandó filmjavítás

KOLOZSVÁR

**JOKAI MÓR-UTCA 2. II. EM.
T E L E F O N: 10-25**

A
PEKINGI LÁNY

Frank BORZAGE világfilmje

Főszereplők:

Dorothy Lamour

Akim Tamiroff

és

John Howard

3

új Paramount film

SZÁMUM

(Szerelm a dzsungelben)

Főszereplők:

Madeleine Carrol

Douglas Fairbanks jr.

Lynn Overmann

Rendező:

Edward Griffith

3

ú j s i k e r

**AKI LEIGÁZTA
A TENGERT**

Frank Lloyd grandiózus
produkciója

Főszereplők:

Douglas Fairbanks jr.

Margarete Lockwood

és

Will Fyffe

Megjelenés 1941 elején

a Corso Filmszínházban